

GRATIS

Pragniesz pokoju — przyjdź dziś na wiec!

Cena numeru 10 groszy

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZcie SIĘ!

Kongres Warszawski obraduje...

GŁOS PABIANIC

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III (VI)

NIEDZIELA, 19 LISTOPADA 1950 ROKU

319

W imieniu miliarda ludzi

reprezentanci narodów na II Światowym Kongresie Pokoju domagają się poskromienia podżegaczy wojennych i zabezpieczenia trwałego pokoju

WARSZAWA (PAP). — W dniu 18 bm. na porannym posiedzeniu II Światowego Kongresu Obróńców Pokoju w Warszawie przewodniczył Lombardo Toledano.

Meltti (Finlandia):

Redukcja zbrojeń — warunkiem pokoju

Po odczytaniu komunikatów sekretariatu głos zabrał przedstawiciel obrońców pokoju z Finlandii Meltti. Stwierdził on, że finscy obrońcy pokoju rozszerzają swą działalność nie zależnie od różnic w orientacji politycznej, religijnej lub światopoglądowej. Mówca zwraca się do Kongresu, aby tak długi domagał się zakazu broni atomowej i nie ustawał w wysiłkach na rzecz pokoju — aż minie niebezpieczeństwo wojny. Stanowisko to zostało potwierdzone w Finlandii 900 tysiącami podpisów pod Apelem Sztokholmskim.

Delegacja fińska podtrzymuje wszystkie wysiłki w kierunku redukcji zbrojeń i domaga się zorganizowania odpowiedniego międzynarodowego organu kontroli. Mówca zapewnił wśród oklasków zebranych, że finscy obrońcy pokoju oddadzą wszystkie swe siły dla wypełnienia zadań, jakie postawi przed nimi II Światowy Kongres Pokoju. Po przemówieniu przedstawiciela Finlandii, skład prezydium Kongresu został uzupełniony następująco: przedstawiciel Holandii — Jean Brasser, Austrii — prof. Oobretberger i Syrii — Szeik Salah Eldine Zaim.

John Miller (Szkocja):

„Żelazna kurtyna” jest mitem

Przedstawiciel górników szkockich, John Miller, z oburzeniem mówi o roli jaką odegrał rząd angielski, uniemożliwiając odbycie II Światowego Kongresu Pokoju w Sheffield.

Bierzemy masowy udział w manifestacjach na rzecz pokoju

II Światowy Kongres Obróńców Pokoju obraduje już czwarty z kolei dzień. Nie ma chyba piękniejszego celu niż ten, który przyswiewca ludziom o różnych kolorach skóry, różnych przekonaniach politycznych, ludziom przybyłym ze wszystkich części świata do Warszawy, by radzić o pokoju. Nie ma piękniejszego celu jak walka o pokój, jak wytrącenie z rąk podżegaczy wojennych ich zbrodniczego oręża, jak zapewnienie całej ludzkości — przyszłości, nad którą nie zawisnie nigdy groza wojny.

Każde słowo wypowiedziane tam, w hali Domu Słowa Polskie go, rozlega się tysięcznym echem na cały świat. Każdemu słowu wstrząsa w pięciu kontynentach kuli ziemskiej potężny okrzyk się tek piersi: „Nie chcemy wojny!” „Pokój zwycięży wojnę!”

Za każdym z delegatów stoi zwarty mur ramion. Nie chcą wojny masy pracujące Związku Radzieckiego, Francji, Anglii, Stanów Zjednoczonych, Brazylii, Chin, Australii. Mocne jak stal więzy łączy dziś delegatów, obradujących na Kongresie z masami pracującymi krajów, które reprezentują. Łączą ich miliony podpisów złożonych pod Apelem Sztokholmskim oraz walka, toczona codziennie w obronie pokoju, w najczystszy sposób, ale zawsze w tym samym celu. Cóż dziwnego, że w te wielkie i pamiętne dni cały naród polski łączy się myślą i czynem z naj lepszymi naszymi synami, którzy biorą udział w obradach Kongresu. Z miast, miasteczek i osad, z wiosek i z chatek na odludziu podążają w ślad za delegatami nasze wielkie wołania: domagamy się zakazu broni atomowej,

Trzeci dzień obrad Kongresu Warszawskiego

Górnicy szkoccy byli tą decyzją oburzeni i zaskoczeni. Mówca stwierdza, że jest po raz pierwszy w Polsce, ale może obecnie po obejrzeniu ruin i zniszczeń, które dokonała w Polsce wojna, powiedzieć, iż żadne miasto na świecie nie mogłoby słusznie być terenem Kongresu. Mówca stwierdza wśród oklasków, że delegacje górników szkockich, zwiędzające Związek Radziecki i Polskę, w sprawozdaniach oświadczają, że „żelazna kurtyna” jest mitem i że jeżeli się gdziekolwiek znajduje — to po drugiej stronie Kanalu La Manche.

W zakończeniu swego przemówienia John Miller oświadcza, iż w celu pogłębienia współpracy i zbliżenia między górnictwem Szkocji i krajów Europy wschodniej, do krajów tych udawać się będą dalsze wyprawy ki górników z Wielkiej Brytanii.

Ks. Armstrong (Irlandia):

Irlandia nie będzie bazą imperialistów amerykańskich

Kolejnym mówcą był ks. Armstrong, który bierze udział w Kongresie jako obserwator z ramienia chrześcijańskich pacyfistów Irlandii. Wyraża on głębokie przekonanie, że wszelkie nieporozumienia między narodami mogą być pozytywnie złatwiczone drogą pokojową. Wyjaśniając stanowisko chrześcijańskich pacyfistów, ks. Armstrong podkreślił z naciskiem, że przekonania nie pozwalają im uczestniczyć w wojnie.

Omawiając sytuację polityczną Irlandii mówca wyraził sąd, że Irlandczycy powinni nie dopuścić do tego, aby kraj ich został wykorzystany jako baza amerykańskich operacji wojskowych.

Zahamowanie zbrojeń i innych

domagamy się zaprzestania propagandy wojennej i zbrojeń, domagamy się utrwalenia pokoju na świecie! Ażeby nasze myśli i uczucia znalazły swój zewnętrzny wyraz, trzeba, aby cały świat się dowiedział, że to, co nasi delegaci przedkładać na Kongresie, że to czego oni żądają — to słowa wyjęte spod naszych serc, pochodzące z najgłębszych i najszlachetniejszych myśli i pragnień całego naszego społeczeństwa.

Dziś, podobnie jak w całym kraju, odbyła się na terenie Łodzi i województwa manifestacja nie wiecowa z udziałem uczestników II Kongresu Światowego. Na wiecach tych, które będą żywym wyrazem solidarności na rodzie z Kongresem, nie może zabraknąć nikogo, komu droga jest nasza wspólna i świata sprawa obrony pokoju.

Całe społeczeństwo Łodzi i województwa zapewni dziś ogromne sale, wylęgnie na ulice i wzniesie swój potężny głos w obronie pokoju. Trzeba, ażeby agitatorzy i „trójki” podobnie jak dotąd i tym razem stanęły na wysokości swego zadania, mobilizując najszersze rzesze naszego społeczeństwa do masowego udziału w wiecach i w manifestacjach. Trzeba, ażeby agitatorzy dotarli dziś do każdego i przekonałi go, że obrona pokoju to moralny obowiązek każdego obywatela.

Wszyscy na wiece pokoju! Wszyscy przyłączają swe głosy do głosów delegatów, obradujących na II Kongresie! Niech usłyszą nas podżegacze wojenni! Niech zadrzą przed potężną, wielomilionową armią obrońców pokoju!

przygotowań wojennych wyzwoleńcy wielkie zasoby twórczej energii, która byłaby użytkowana w pokojowej pracy dla dobra ludzkiego. Oświadczenie to sala przyjęła oklaskami.

Hodinova-Spurna (Czechosłowacja)

Pokój zatriumfuje nad wojną

Następnie zabiera głos przewodnicząca delegacji czeskosłowackiej Hodinova-Spurna.

„Posłano nas tutaj — oświadcza mówczyni — abyśmy w imieniu całego ludu czeskosłowackiego, przed obliczem całego świata stwierdzili, że niezachwianie stoimy na straży pokoju. Pragniemy z jeszcze większą energią krzyżować zbrodnicze plany rozpętania nowej wojny”.

Mówczyni podkreśla, że ta wola walki o pokój opiera się na doświadczeniach historycznych Czechosłowacji, a przede wszystkim na ponurym opłakanym krwawym doświadczeniu z czasów Monachium i okupacji faszystowskiej.

Mówczyni kreśli obraz pokojowych osiągnięć Czechosłowacji we wszystkich dziedzinach życia — oraz podaje szereg cyfr ilustrujących rozwój gospodarczy i kulturalny swego kraju.

Sala oklaskuje jej oświadczenie, że naród, który wszedł na drogę takiego rozwoju ekonomicznego i kulturalnego może pragnąć jedynie pokoju.

Mówczyni opisuje następnie imponujący przebieg kampanii zbierania

Walki pod Anczu

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi, że dowództwo naczelne koreańskiej Armii Ludowej nadało w dniu 16 listopada br. komunikat treści następującej:

Wojska Armii Ludowej toczyły na wszystkich odcinkach frontu walki przeciwko amerykańskim i południowo-koreańskim wojskom na dotychczasowych pozycjach. Usiłowania nieprzyjaciela, by na północ od Anczu i w rejonie Tokusen przejść do ofensywy — spełzły na niczym.

Polska rozszerza wymianę towarową z Egiptem

WARSZAWA (PAP). — W dniu 17 bm. opuściła Warszawę delegacja handlowa Egiptu, z którą polska delegacja zaparafowała umowę handlową i płatniczą na rok 1951.

Pod hasłem pokoju

odbędzie się dziś w Łodzi i województwie szereg wieców i zgromadzeń

Dziś, w niedzielę 19 listopada br. w szeregu łódzkich zakładów pracy odbędzie się wiec i zgromadzenie w związku z odbywającym się II Światowym Kongresem Obróńców Pokoju.

Prócz tych wieców i zgromadzeń, Dzielnicowe Komitety Obróńców i Komisje organizują na terenie Łodzi TRZY WIECE CENTRALNE — w hali Wimy, hali PKS-u i hali Targo wej oraz CZTERNAŚCIE LOKALNYCH WIECÓW I ZGROMADZEŃ PUBLICZNYCH — w następujących punktach miasta:

- 1) „Lutnia” — Piotrkowska 243,
- 2) Dom Kultury — Dzielnica Fabryczna,
- 3) i 4) ZPB im. Marchlewskiego — świetlica i stolówka,
- 5) ZPB im. Harnama.

podpisów pod Apelem Sztokholmskim w swoim kraju.

Cały lud czeskosłowacki protestuje przeciwko amerykańskiej agresji zbrojnej w Korei oraz potęgą plany remilitaryzacji Niemiec Zachodnich, domagając się poszanowania uchwał poczdamskich w sprawie utwierdzenia jednolitych, demokratycznych i miłujących pokój Niemiec.

Wśród burzliwych owacji Hodinova-Spurna wyraża przekonanie, że pokój zatriumfuje nad wojną.

Przewodniczący obrad podaje do wiadomości Kongresu, że na obrady przybyła delegacja z Tunisu i za prasą do prezydium dwóch członków delegacji — dr. Sliman-Ben-Sliman i Ali-Ben-Amar. Wśród hucznych oklasków zaproszeni zajmują miejsca w prezydium.

Gdy Lombardo Toledano ogłasza, że przekazuje przewodnictwo nad obradami przedstawicielowi Chińskiej Republiki Ludowej — Kuo-Mo-fo następuje żywiołowa owacja na cześć Chin Ludowych. Wszyscy obecni na sali powstają z miejsc. Rozlegają się okrzyki na cześć Mao-Tse-tunga i wielkiego narodu chińskiego. Powiewają tysiące chusteczek z symbolami pokoju.

„Nikogo z nas nie zabraknie na wiecach!”

— oświadczają „trójkom pokoju” mieszkańcy Łodzi

Dzień w dzień, przed południem i wieczorem, kilkadziesiąt „trójek” agitatorów pokoju uwija się po naszym mieście, odwiedzając mieszkania po mieszkaniu, nosząc słowa prawdy o pokoju, tłumacząc cele i zadania Wielkiego Kongresu, kolportując wydawnictwa, broszury i ulotki ruchu obrońców pokoju i zapraszając wszystkich obywateli na wiece, które odbywać się będą w niedzielę w wielu punktach Łodzi.

Itak między innymi Dzielnicowy Komitet Obróńców Pokoju dzielnic Staromiejskiej uruchomił w ciągu ostatnich 2 dni 200 „trójek”, a dzielnic Śródmieście, wczoraj i onegdaj wysłała w teren 295 „trójek”. Aktywności ruchu obrońców pokoju postawili sobie za cel, aby każdemu wyjącej sprawie Kongresu, aby jak najwięcej osób zaprosić na wiece i zebrania w niedzielę.

***

W skład jednej z 130 „trójek”, które wczoraj przemierzały śródmieście wchodził robotnik — odzieżowców tow. Szczęśli, ob. Księżycka, ob. Bratowska. W Dzielnicowym Komitecie Obróńców Pokoju „trójka” otrzymała polecenie zaznajomienia z celem i zadaniami Kongresu oraz zaproszenia na zebranie mieszkańców domu przy ulicy Wschodniej Nr 40. Zadanie to „trójka” wypełnia bez żadnych trudności. Wszędzie wysłannicy ruchu obrońców pokoju są przyjmowani nadzwyczaj życzliwie. Są serdecznie zapraszani do mieszkań, gospodarze proszą ich, aby chwilę odpoczęli — „Siadajcie, bo pewnie dość się nachodziłiscie” — powiadały. Niekiedy lokatorki dopytują się o szczegóły dotyczące Kongresu. Większość jest już jednak dobrze zaznajomiona ze wszyst

DELEGACJA RADZIECKA
Od lewej: Wýbitni uczeni A. Palladin i A. Oparin oraz Metropolita Mikołaj i przewodniczący WCSPS L. Solowiej.

DELEGACJA POLSKA
Na pierwszym planie po prawej stronie stołu: małorolna chłopka przewodnicząca Gminnej Rady Narodowej woj. opolskiej Maria Mąrczyk; po lewej: włókniarz — przodownik pracy odznaczony orderem Budowniczy Polski Ludowej Wanda Gościłńska, górnik — przodownik pracy odznaczony orderem Budowniczy Polski Ludowej Aprias, matka 11 dzieci z woj. białostockiego Jadwiga Falkowska, mistrzyni świata w gimnastyce Helena Rakoczy i ksiądz Pasternak.
Foto-AR Zygm. Wdowiński.

Nowy dokument demaskuje

nikczemne próby mocarstw zachodnich storpedowania Kongresu Pokoju

PRAGA (PAP). — Praskie biuro agencji „TELEPRESS” publikuje otrzymany dokument demaskujący przygotowania rządów USA, Wielkiej Brytanii i Francji do storpedowania Światowego Kongresu Obróńców Pokoju w Warszawie. Zarządzenia, wydane przez wspomniane rządy, zostały opracowane jeszcze na początku sierpnia br., natychmiast po opublikowaniu wiadomości o proponowaniu zwołania Kongresu do Warszawy.

Wspomniany dokument, pochodzący od działaczy w Niemczech Zachodnich „Zjednoczonej Rady do Spraw Tranzytu”, składającej się z przedstawicieli USA, Francji i Anglii, ujawnia w pełni fakt snucia przez te kraje planów storpedowania z wszelką cenę zwołaniu II Światowego Kongresu Obróńców Pokoju w Warszawie.

Tekst wspomnianego dokumentu brzmi następująco:

Zjednoczona Rada do Spraw Tranzytu — T.A.J.n.e. Trzechstronna służba do spraw ruchu. Adres brytyjski — Herford Bauer, 15. Adres amerykański Herford A.P.C. — 757, Armia Stanów Zjednoczonych (przez S.M.S.). Adres francuski S.P. 51084 B.P.M. 515 CTB (260) 2. Telefon: Herford 2941 — dodatkowy — 24. 21 sierpnia 1950 r.

Do wszystkich instytucji wydających zezwolenia i do wszystkich agend, sankcjonujących wydawanie zezwoleń przy Wysokiej Komisji Sojusznicej.

O ŚWIATOWYM KONGRESIE OBRÓŃCÓW POKOJU

1 Doszło do wiadomości, że Światowy Kongres Obróńców Pokoju odbędzie się w Warszawie około 15 albo 16 października.

2 Wysoka Komisja Sojusznicka wydała nakaz niedzielnia zezwolenia żadnej osobie, składającej podanie o zezwolenie na wjazd lub przejazd, celem wzięcia udziału w tym Kongresie. Dlatego też wszyscy pragnący

gdzie odbywać się będą zgromadzenia.

18-letni uczeń szkoły przemysłowej przy ZM im. Strzelczyka ob. Józef Drzazga mówi:

— „Walcymy o pokój wzmocnioną produkcją podnosząc potęgę naszego kraju, potęgę światowego obozu pokoju. My, młodzież, także walcymy o pokój dążąc do jak najlepszych wyników nauce. W niedzielę natomiast wszyscy — starzy i młodzi robotnicy i inteligenci powinniśmy zamianować na wiecach i zebraniach swoją solidarność z obradującym Kongresem, który znajduje w nas, w miliardzie ludzi na świecie pragnących pokoju, swoje pełne poparcie.”

uzyskać zezwolenie na wjazd albo przejazd w okresie od dnia otrzymania tego pisma i do końca października powinni być poddani szczególnie surowej kontroli, by wszystkie osoby, co do których zostanie stwierdzone, że udają się albo zamierzają udać się do Warszawy — nie uzyskały zezwolenia na wjazd lub przejazd.

3 Niniejsze pismo należy rozpatrywać łącznie z pismem Nr. CTB-260 z dnia 22 czerwca 1950 r. i w pierwszym rzędzie należy zwrócić uwagę na par. 5. W imieniu Zjednoczonej Rady do Spraw Tranzytu zastępca dyrektora Dyrekcji Wydziału Zagranicznego (—) T. J. Heeligan.

Budzimy sumienie całej ludzkości, które przeciwstawi się zwycięsko wojnie!

Streszczenie przemówienia prof. Joliot-Curie, wygłoszonego w czasie obrad II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju w Warszawie

WARSZAWA (PAP). — Dnia 17. 11. na przedpołudniowym posiedzeniu Światowego Kongresu Obrońców Pokoju złożył przewodniczący Stałego Komitetu Światowego Kongresu Obrońców Pokoju, prof. Fr. Joliot-Curie, sprawozdanie ogólne o działalności Stałego Komitetu.

Przed 18 z górą miesiącami — powiedział prof. Joliot-Curie — dnia 20 kwietnia 1949 r. zebrał się w Paryżu I Światowy Kongres Obrońców Pokoju.

W obliczu niebezpieczeństwa konfliktu światowego, które — rzecz paradoksalna — zarysowało się po upływie kilku zaledwie lat od chwili ustanowienia traktatu w sprawie zakazu broń atomowej, powstała nagła konieczność skupienia sił całego świata zdolnych do przeciwstawienia się katastrofie.

Chcieliśmy dać milionom ludzi, którzy uczestniczyli w wojnie, którzy ucierpieli wskutek wojny i bez zgody których wojna nie byłaby możliwa, milionom ludzi, którzy czuli się dotychczas w obliczu tej groźby osamotnieni i bezsilni, możliwość skupienia sił. Pragniemy natychmiast ich świadomością swą sili.

Mówca stwierdza, że jakkolwiek nie udało się jeszcze usunąć widma wojny — ruch obrońców pokoju stał się bardzo ważnym czynnikiem i jeżeli obrońcy pokoju wykazą umiejętności przewidywania, odwagę i wytrwałość, ruch ten rozszerzy się tak dalece, że zniknie obawa przed zbiorową zagładą.

Działamy wyłącznie w interesie pokoju

Przypominając treść manifestu, ogłoszonego przez I Światowy Kongres Obrońców Pokoju, mówca stwierdza: Manifest ten był świadectwem naszego szczerzego pragnienia pokoju. Działamy wyłącznie w interesie pokoju, nie chcemy natomiast występować jako przeciwnicy określonego ustroju politycznego lub ekonomicznego.

W dalszym ciągu mówca przypomina poszczególne etapy działalności Stałego Komitetu Światowego Kongresu Obrońców Pokoju, wyłonionego na I Kongresie. Na sesji w Rzymie w końcu października 1949 r. Komitet ustalił pierwszy bilans swej pracy. Było to po powstaniu Niemieckiej Republiki Demokratycznej i po zwycięstwie wojsk Chin. Mógł on stwierdzić, że cieszy się wystarczającym poparciem opinii publicznej, by zwrócić się bezpośrednio do parlamentów i do rządów w różnych krajach.

Ta pierwsza próba, ten pierwszy apel był ogromnie cenny dla poinformowania obywateli wszystkich krajów o stanowisku poszczególnych rządów.

Równoległe do wysiłków obrońców pokoju zastrzela się jednak t. zw. „zimna wojna”. Jednym z jej objawów były „niedyskrete” amerykańskie informacje o bombach wodorowych, a następnie decyzja prezydenta USA o przystąpieniu do fabrykacji tej broni.

Apel Sztokholmski został podpisany przez wszystkich ludzi dobrej woli

W tych warunkach — ciągnie prof. Joliot-Curie — trzeba było działać energiczniej niż kiedykolwiek. Stały Komitet Światowego Kongresu Obrońców Pokoju zebrał się w Sztokholmie, gdzie rozważał sytuację i stwierdził skomplikowany charakter problemów związanych z akcją obrony pokoju.

Stwierdził on również, że propozycje pokojowe sformułowane w Rzymie mimo swej słuszności nie znalazły w świecie należytego odzwierciedlenia.

Marsz do trwałego pokoju — mówi prof. Joliot-Curie — powinien odbywać się etapami. Cele, które stopniowo stawiamy sobie, powinny być proste. W ten sposób problem pokoju zostanie zrozumiany i odczuwany przez wszystkich. Wytworzy się stopniowo zaufanie międzynarodowe, bez którego pokój jest niemożliwy.

Trzeba więc było najpierw postawić problem najjaśniejszy i najbardziej naglący.

Musimy sobie uświadomić, że mimo naszej akcji grozi wciąż ludzkości ogromne niebezpieczeństwo: broń atomowa i inne bronie masowej zagłady ludzi.

Należało zażądać zakazu tych broni, a jednocześnie domagać się wprowadzenia ścisłej kontroli międzynarodowej, zapewnienia jej poszanowanie zaciągniętych w tej sprawie zobowiązań. Należało wreszcie, opierając się na prawie międzynarodowym, wypływać z wyroku norymberskiego, napętnować jako zbrodniarza rząd, który by pogwałcił to zobowiązanie.

Toteż dnia 19 marca 1950 r. Komitet ogłosił Apel Sztokholmski, który formułował powyższe trzy podstawowe idee i odwoływał się do wszystkich ludzi dobrej woli na całym świecie. Apel ten został wysłuchany. Świadczą o tym setki milionów podpisów pod Apellem, które już zebrano i do których dołączają się niewątpliwie jutro dalsze miliony.

W wielu krajach rządy i prasa prze-

milczały początkowo całkowicie ten apel. Mogło to być jednak tylko tymczasowe stanowisko, wobec ujawniającego się nacisku opinii publicznej. Przesłano wówczas lekceważące i ignorujące apeli. Zamiast tego dano upust swej złości.

Prawdziwy plebiscyt, bez precedensu w dziejach, odbył się w sprawie prostych i jasnych propozycji, stormu lawowych w Sztokholmie.

Mówca składa następnie hołd wszystkim ludziom dobrej woli, którzy głosili Apel Sztokholmski. Dzięki nim w miastach i na wsi, w mieszkaniach prywatnych, w miejscach zebrań publicznych, w fabrykach, wśród pracujących na roli, w pociągach, na statkach i w samolotach omawiano kwestię zakazu broni atomowej.

Już sam ten fakt, że miliony ludzi postawiły sobie to pytanie, nie pozwała przechodzić do porządku dziennego nad problemem i zmusza do liczenia się z wypowiedzianymi opiniami. Obecnie ci, którzy żądają lub zadają sobie pytanie czy mają używać bomby atomowej, nie będą mogli poprzestać na analizowaniu raportów ekspertów wojskowych i na rozważaniu względów taktycznych lub strategicznych. Nie mogą już oni ignorować faktu, że ich decyzja zostanie zbadana przez miliony mężczyzn i kobiet mogących pewnego dnia stać się ich sądami.

Zwykłe mocne przekonanie, że zdolamy uratować pokój, jakkolwiek za cenę dalszych olbrzymich wysiłków.

II Światowy Kongres reprezentuje ludzi o różnych poglądach

Następnie prof. Joliot-Curie omówił propozycje sformułowane na posiedzeniu Komitetu w Pradze 18 sierpnia 1950 r. Propozycje te zawierały projekt zwołania II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju. Stały się one przedmiotem dalszej, jak najszerzej dyskusji we wszystkich krajach, przyczyniając się do pogłębienia kampanii w obronie pokoju i do rozszerzenia jej zasięgu.

Toteż II Światowy Kongres Obrońców Pokoju reprezentuje jeszcze większą masę ludzi o różnych poglądach i wizerunkach.

Nie ulega wątpliwości — stwierdził mówca — że nie we wszystkich sprawach zgadzamy się: nasze koncepcje

polityczne, etyczne lub filozoficzne mogą być rozmaite. Jesteśmy jednak przekonani o konieczności przeprowadzenia wspólnej dyskusji i znalezienia wspólnie środków, które będą mogły zapobiec nowemu konfliktowi zbrojnému.

Od chwili, gdy opinia publiczna we wszystkich krajach świata usankcjonowała Apel Sztokholmski, istnieje już silny prąd na rzecz zakazu broni atomowej.

Nie wystarczy powiedzieć, że ten apel jest „oszukiwany”, lub też, że został on „zaprobowany” za żelazną kurtyną — by obrócić w niwecz przysięgi, które z nieodpartą logiką narzucił ludzkości apel Sztokholmski. A przesłania liczą się przeciwko sygnatariuszom tego Apelu, którzy nie żyli i wciąż jeszcze nie żyją żadnej szczególnej sympatii do ustroju demokracji ludowej. Ale ludzie i po prostu zbadali podstawowe elementy problemu i odpowiedzieli tak, jak im nakazywało sumienie. To właśnie powinniśmy czynić w stosunku do wszystkich zagadnień.

W świetle nowych dokumentów „Strategia” Departamentu Stanu USA

w walce ze Światowym Ruchem Obrońców Pokoju

W czasie konferencji prasowej, która odbyła się w Warszawie, w dn. 16 bm., po otwarciu II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju, przewodniczący delegacji brytyjskiej, prof. Crowther podzielił się z dziennikarzami ciekawą obserwacją. Przemówienie premiera Attlee, atakujące Kongres i jego uczestników — powiedział prof. Crowther — odznaczało się zadziwiająco niechlujnym stylem i robiło się od błędów językowych - gramatycznych, świadczących o nieangielskim pochodzeniu tekstu.

Głęboka trafność obserwacji prof. Crowthera potwierdza nie tylko analiza literacko-gramatyczna przemówienia premiera Attlee. Potwierdza ją bodaj jeszcze dobitniej — i w całej pełni analiza polityczna pewnych postunięć... amerykańskiego Departamentu Stanu.

Ujawnione dokumenty świadczą, że utworzony przy State Department „Urząd Strategii Psychologicznej” („Psychological Strategy Board”), którym kieruje zastępca Sekretarza Stanu minister Edward W. Barrett, opracował drobiazgowy system zarządzeń i poczynił, wymie-

Jak już mówiłem przed chwilą, będziemy w dalszym ciągu domagali się zakazu broni atomowej.

Bomba atomowa — broń agresji i zastraszania

Mówca polemizuje następnie z premierem brytyjskim, który wystąpił przeciwko Apelowi Sztokholmskiemu. Premier brytyjski zapomina, że wszystkie rządy, a m. in. rząd jego kraju, podpisywały konwencje międzynarodowe, zakazujące używania gazów bojowych i broni bakteriologicznej. Również bomby z plutoniu, z uranem 233 lub z wodorem nie mogą być uważane za broń defensywną i jako takie nie mogą być tolerowane.

Fizyk amerykański J. P. Oppenheimer, główny konstruktor bomby atomowej oświadczył przecież już w 1947 r. „Ogólny schemat używania broni atomowej został ustalony w Hiroshimie. Jest to broń agresji, za skoczenia i terroru”.

Dalszy ciąg na str. 3-ciej)

Towarzysz Stalin

— pierwszym kandydatem narodu radzieckiego

MOSKWA (AR). — Obok artykułów, omawiających otwarcie II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju, cała prasa moskiewska poświęca wiele miejsca kampanii wyborczej do terenowych Rad Delegatów Ludu Pracującego. We wszystkich zakątkach Związku Radzieckiego odbywają się zebrania, na których wysuwają się kandydatury delegatów. Pierwszym kandydatem narodu radzieckiego jest jego Wielki Wódz i Nauczyciel, Towarzysz Stalin.

W dniu 15 bm. wybory dzielnicowe stalinowskiej Moskwy dobiegły końca. W Towarzystwie Stalin wyraził zgodę na wysunięcie jego kandydatury w stalinowskim okręgu wyborczym Moskwy. Wiadomość ta lotem błyskawicy dotarła do fabryk, przedsiębiorstw, instytucji, zakładów naukowych, i mieszkań wyborców, budząc wszędzie ogromny entuzjazm.

W uroczystej atmosferze odbyło się wieczorem 15 bm. zebranie okręgowo wybrorczyj stalinowski stalinowski okręgu wyborczego Moskwy.

W odpowiedzi na wyrażoną przez Towarzystwa Stalina zgodę na wystawienie jego kandydatury w naszym okręgu wyborczym, — powiedział przewodniczący ko-

misji wyborczej, Czereńkow, — mamy pracującą jeszcze szerzej rozwinięta współzawodnicztwo, nowymi sukcesami produkcyjnymi powitać dzień wyborów do Rad terenowych.

Przemawiający na zebraniu robotnicy — przedstawiciele poszczególnych fabryk — dali wyraz radości, jaką wywołała wśród ludzi pracy okręgu stalinowskiego wiadomość o wyrażeniu zgody przez Towarzystwa Stalina na wystawienie jego kandydatury w tym właśnie okręgu.

„Prawda” zamieszcza następującą uchwałę okręgowo komisji wyborczej stalinowskiego okręgu wyborczego Moskwy nr 2:

„Na podstawie oryndacji wyborczej okręgowo komisja wyborcza stalinowskiego okręgu wyborczego nr 2, uchwała: Jako kandydata na delegata do Moskiewskiej Obwodowej Rady Delegatów Ludu Pracującego zarejestrować w stalinowskim okręgu wyborczym nr 2 Towarzystwa Józefa Stalina, prezesa Rady Ministrów ZSRR, wysuniętego przez ogólnie zebrane robotników, inżynierów, techników i urzędników Moskiewskiej Fabryki Urządzeń Elektrycznych”.

W drugim dniu obrad Światowego Kongresu Obrońców Pokoju

Skupić i zaktywizować wszystkie siły zdolne zapobiec planom gwałtowności dążących do wojny, rozszerzyć front obrońców pokoju, demaskować i zwalczać wszelkie przygotowania do agresji, działać szybko, energicznie, sprawnie, aby nie dopuścić do rozszerzenia się wojny w Korei — oto główne motywy wszystkich przemówień, wygłoszonych w drugim dniu obrad II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju.

Całkowita niemal jedynomyślność cechowała przemówienia delegatów, mimo że reprezentowali oni różne narody, różne klasy społeczne, różne poglądy polityczne, religijne i filozoficzne. O konieczności wzmożenia walki o pokój, o potrzebie jedynania dla niej wciąż nowych zwolenników i poszukiwania wciąż nowych i doskonalszych metod zwalczania planów podpalaczy świata mówił zarówno uczonej francuskiej prof. Joliot-Curie, jak i włoski ksiądz katolicki, przewodnicząca Światowej Federacji Kobiet Demokratki czynych Cotton i polska wiołkniarka, delegat meksykański i angielski lekarz, członek Izby Gmin z ramienia konserwatystów i polski matematyk prof. Infeld, sedziwy poeta hinduski i wybitny socjalista włoski Nenni, znakomity pisarz radziecki Fiedajew, przewodniczący delegacji pakistańskiej, pisarz niemiecki Becher.

Jednakże największe zainteresowanie delegatów, najwyższy ich aplauz i najgorętszy entuzjazm wywołały trzy wystąpienia: prof. Joliot-Curie, Pietro Nenni i Aleksandra Fiedajewa. W tych przemówieniach bowiem zawarte zostały podsumowanie dotychczasowych osiągnięć bojowników o pokój, propozycja swierdzenia się Kongresu do Organizacji Narodów Zjednoczonych i realny, konkretny, bojowy program działania światowego ruchu pokoju na najbliższy okres.

Główne punkty tego programu sformułowanego przez Nenni'ego, — to żądania:

- 1. zakazu broni atomowej,
- 2. powszechnego ograniczenia i redukcji zbrojeń,
- 3. demaskowania agresji i potępienia interwencji w wewnętrzne sprawy narodów,
- 4. pokolewego, zgodnego z Kartą Narodów Zjednoczonych, rozwiązania konfliktu koreańskiego,
- 5. zakazu propagandy wojennej.

Aleksander Fiedajew dał dowód woli pokoju społeczeństwa ZSRR. W imieniu delegacji radzieckiej rozwinął żądanie dotyczące rozbrojenia.

Fiedajew zaproponował zwroć do wielkich mocarstw o przeprowadzenie w latach 1951 — 52 równo miernego i progresywnego ograniczenia sił zbrojnych wszelkich rodzajów o jedną trzecią — polewo ich obecnego stanu oraz o zorganizowanie przy Radzie Bezpieczeństwa międzynarodowej organizacji kontroli i inspekcji redukcji zbrojeń oraz zakazu broni masowego zniszczenia, organizacji, która czuwałaby nad efektywnym wprowadzeniem w życie postanowień o rozbrojeniu.

Grzmot oklasków i długotrwałe owacje zebranych stanowią świadectwo, że delegaci na Kongres z całego świata widzą w tych propozycjach właściwą drogę do pokoju i uzdrowienia sytuacji międzynarodowej. Drogę przez redukcję sił zbrojnych, do uwolnienia narodów od ciężarów zbrojeń, do osłabienia psychozy wojennej i zaprzestania propagandy nienawiści, do odbudowy zaufania, do pokoju.

Fiedajew poparł wniosek wysunięty przez Joliot-Curie i Nenni'ego, by Kongres zwrócił się do ONZ z wezwaniem wypełnienia przez Organizację Narodów Zjednoczonych jej zadań.

II Światowy Kongres Obrońców Pokoju wysuwając swe żądania pod adresem ONZ — stwierdził Fiedajew — nie stawia tej organizacji żadnych nowych celów. Domaga się tylko uszczelnienia zasad Karty Narodów Zjednoczonych i realizacji ideałów, które przyswiecały powstaniu tej organizacji.

Ludy potrafiły wywołać zapewnienie żywotnych interesów narodów.

J. F. Ch.

Kongres ma charakter tendencyjny i jednostronnie polityczny — dokument Departamentu Stanu za leca odmawianie wiz najwybitniejszemu i najpopularniejszemu przedstawicielom nauki, kultury i sztuki; przedstawicielom zresztą religijnych oraz działaczom mieszczańskich partii politycznych, którzy po pierłąj idee Kongresu Obrońców Pokoju.

MALEŃKI NAWIAS Tu otworzyliśmy niewielki nawias, by w nim zmieścić osobę i działalność mister Barrett'a.

Z zawodu dziennikarz, obecny za stopca Sekretarza Stanu pracował w dziale propagandy i reklamy „Columbia Broadcasting Co”, potem był redaktorem naczelnym ultrareakcyjnej tygodnika „Newsweek”, związanego — poprzez osobę Harry'ego Rockefeller'a i Morgana.

W 1948 r. mister Barrett zostaje powiernikiem interesów „Franklin Savings Bank, New York”. I przedwnie łączy te swoje szeroko rozgałęzione, wielkokapitałistyczne kontakty i interesy ze sprawami... kultury, i to jeszcze na skalę światową — w UNESCO.

31.1.1950 r. mister Barrett, jako wytrawny już mąż zaufania, „big business” (wielkiego kapitalu), otrzymał nominację na podsekretarza stanu (w State Department). Zauważmy, że ta nominacja zbiega się z osiadczeniem przez Truman'a o zamiarze wyprodukowania bomby wodorowej... W sierpniu br. Barrett obejmuje kierownictwo nowoutworzonego „Urzędu Strategii Psychologicznej”, w którym to urzędzie — jak podaje oficjalny biuletyn Departamentu Stanu — zasiadają przedstawiciele Centralnego Wywiadu Wojskowego USA (Central Intelligence Agency), Departamentu Obrony USA oraz Szefostwa Połączonych Sztabów USA.

W maju br. mister Barrett udaje się w podróż inspekcyjną do Europy Zach., odbywa poufne rozmowy z dyr. Warnerem z londyńskiej BBC, z paryskim ministrem informacji Teitgen'em — itd. Cel rozmów: skoordynowanie i wzmożenie antyradzieckiej i antypokojowej propagandy radiowej państw paktu atlantyckiego.

Zamienijmy nawias i powróćmy do waszyngtońskiego systemu zarządzeń, wymierzonych przeciwko ruchowi pokoju.

MEMORANDUM DEPARTAMENTU STANU Od pewnego czasu „Urząd Strategii Psychologicznej”, kierowany przez mister Barrett'a, podjął gorączkowe wysiłki, aby uzgodnić i wzmoć akcję policji i wywiadów państw paktu północno-atlantyckiego, zmierzającą do zerwania II Światowego Kongresu Obrońców Pokoju.

W pierwszych dniach września br. — jak wynika z tajnego dokumentu odsłaniającego kulisy całej tej akcji Departamentu Stanu — State Department skierował do wszystkich rządów paktu północno-atlantyckiego memorandum, w którym tym min. Acheson zaleca tym rządów podjęcie zdecydowanych i stanowczych kroków przeciwko przygotowaniom do II Kongresu Obrońców Pokoju. Memorandum wylicza szczegółowo szereg środków i represji policyjnych, które — zdaniem Departamentu Stanu — mogłyby najskuteczniej doprowadzić do zerwania WANTA Kongresu. W szczególności — celem wywołania wrażeń, że

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

„Rząd angielski doskonale zdaje sobie sprawę — pisał mister Attlee w swoim okólniku, powtarzając niemal dosłownie załozenia memorandum Departamentu Stanu — że spoczywającego na nim, ZGODNIE Z PAKTEM ATLANTYCKIM, obowiązku użyczenia wszystkich, co jest w jego mocy, aby przeszkodzić w odbyciu Kongresu”.

I kompozytor Szostakowicz, którego muzyka — w myśl art. 4 paktu pół-atlantyckiego — stanowi śmiertelną groźbę dla całosci terytorialnej, bezpieczeństwa i niepodległości politycznej W. Brytanii i USA, nie został wpuzczony na „wolną” ziemię angielską. Obok wielu innych delegatów na Kongres, którzy mając odmienne od nich zaufania wielkiego kapitalu pogląd na wartość życia milionów prostych ludzi, walczą nieustraszenie o pokój.

STRATEGIA, KTÓRA ZAWODZI Gorączkowo działająca kierownictwo Departamentu Stanu, którym

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

„Rząd angielski doskonale zdaje sobie sprawę — pisał mister Attlee w swoim okólniku, powtarzając niemal dosłownie załozenia memorandum Departamentu Stanu — że spoczywającego na nim, ZGODNIE Z PAKTEM ATLANTYCKIM, obowiązku użyczenia wszystkich, co jest w jego mocy, aby przeszkodzić w odbyciu Kongresu”.

I kompozytor Szostakowicz, którego muzyka — w myśl art. 4 paktu pół-atlantyckiego — stanowi śmiertelną groźbę dla całosci terytorialnej, bezpieczeństwa i niepodległości politycznej W. Brytanii i USA, nie został wpuzczony na „wolną” ziemię angielską. Obok wielu innych delegatów na Kongres, którzy mając odmienne od nich zaufania wielkiego kapitalu pogląd na wartość życia milionów prostych ludzi, walczą nieustraszenie o pokój.

STRATEGIA, KTÓRA ZAWODZI Gorączkowo działająca kierownictwo Departamentu Stanu, którym

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Wystarczy teraz z powyższymi załozeniami Departamentu Stanu porównać tekst głośnego już okólnika premiera Attlee do przedstawicieli W. Brytanii zagranicą, aby niezwłocznie wykryć źródło... amerykańskiego, tak fatalnie zniekształcającego angielszczyznę premiera Attlee oraz jego poczucie „tradycyjnych wolności”.

Rozbudzimy sumienie całej ludzkości która przeciwstawi się zwycięsko wojnie

Dokończenie referatu prof. Fryderyka Joliot-Curie wygłoszonego na II Światowym Kongresie Obrońców Pokoju

Z kolei prof. Joliot-Curie przypomina propozycje Romulo w sprawie krótkotrwałego rozejmu atomowego oraz projekt eksperta atomowego Szilarda, podchwytycy przez różne inne osobistości, a zmierzający do zorganizowania pewnego rodzaju „moratorium” w zakresie używania energii atomowej. Co do tego drugiego projektu mówca stwierdza, że jest on wyrazem niedopuszczalnej rezygnacji z możliwości pokojowego wykorzystania postępu nauki i jej rozwoju. Przyjęcie tego projektu oznaczałoby cofnięcie się cywilizacji. Przeciwnie, gdyby doszedł do skutku układ w sprawie zakazu broni atomowej i kontroli międzynarodowej nad wykonaniem tego zakazu — wszystkie narody byłyby informowane o wzajemnych osiągnięciach w dziedzinie zastosowania energii atomowej.

Jest rzeczą zasadniczą — mówi prof. Joliot-Curie — ponowne podjęcie rokowań międzynarodowych nad tym kluczowym problemem energii atomowej i nasz Kongres powinien zbadać wszelkie sugestie, które mogłyby doprowadzić do układu w tej sprawie.

ty respektowane przez wszystkich, można było by uniknąć krwawych konfliktów, do których doszło w ciągu minionych pięciu lat. Na ogół biorąc, te ogniska wojny rozpalane są przez jeden z narodów, który pragnąc usprawiedliwić swą agresję zbrojną, uzurpuje sobie prawo ingerowania, w imieniu „demokracji”, „sprawiedliwości” lub „prawa” w sprawy wewnętrzne małych narodów.

Sprawa Korei musi być rozwiązana zgodnie z Kartą NZ

Tragicznym przykładem konfliktów, dających powód do licznych kontrowersji w sprawie określenia agresora, jest — jak stwierdza komentarz — wojna koreańska. Jeśli nawet istnieją między nami rozbieżności poglądów na temat genety i okoliczności wybuchu tej wojny, powinniśmy zająć się tą sprawą i poprzeć wszelką inicjatywę w kierunku położenia kresu temu konfliktowi. Uważamy w szczególności za akt sprzyjający pokojowi propozycje Pandit Nehru w sprawie zlokalizowa-

nia konfliktu oraz szybkiego uregulowania go drogą pokojową, propozycje niezwłocznie przyjęte przez Generalissimusa Stalina, a odrzucone przez sekretarza stanu Achesona.

Powinniśmy — mówi w konkluzji przewodniczący Stałego Komitetu — rozwinąć jak najrychlej potężny ruch w opinii publicznej, aby w sprawie Korei wymusił powrót do procedury szanującej litere i ducha Kartę Narodów Zjednoczonych. Najwyższy już czas działać, gdyż wojna koreańska stanowi bardzo niebezpieczne ognisko powszechnego konfliktu.

Trybunał Międzynarodowy winien ukarać podżegaczy

Z kolei mówca przypomina uchwałę drugiej sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, do której obrońcy pokoju przywołują ogromną wagę. Chodzi o sprawę zakazu wszelkich form propagandy na rzecz wojny.

Joliot-Curie potępia w szczególności takie wypowiedzi, jak np. oświadczenie rektora uniwersytetu w stanie Floryda, Nance'a:

„Uważam, że powinniśmy wyśzokować się w stosowaniu praw dziesięciu. Każdy powinien nauczyć się sztuki zabijania. Nie sądzę, że wojna powinna się ograniczać do akcji armii lądowej, marynarki wojennej i sił lotniczych. Nie powinno być żadnych ograniczeń co do wyboru środków lub broni masowej zagłady. Co do mnie zabieram udział w wojnie bakteriologicznej, używaniu gazów, bomb atomowych lub wodorowych i rakiet międzyplanetarnych.

Nie będę domagał się zachowania

zgodnie z Kartą NZ, która jest wyrazem uznania zasady współistnienia różnych ustrojów.

Mówca cytuje następnie oświadczenia amerykańskiego generała Andersona i ministra marynarki USA, Matthews'a, którzy otwarcie wzywali do agresji i bombardowania miast Związku Radzieckiego i Europy Wschodniej i wyrażając dumę z powo- du tytułu „inicjatora wojny agresywnej”.

Powinniśmy — mówi prof. Joliot-Curie — napiętnować tych, którzy podżegają do wojny i domagają się, by ukarał ich Trybunał Międzynarodowy, stosując rezolucję Organizacji Narodów Zjednoczonych podobnie jak w krajach cywilizowanych kodeks karny ściga ludzi rzucających mordercze pogroźki.

Przed Trybunałem Karnym należy również postawić tych, którzy szerzą propagandę zatruwającą umysły młodzieży — za pomocą zabawek, dzienników, filmów i radi.

Oparta na równych prawach wymiana ekonomiczna umocni dzieło pokoju

Jednocześnie — oświadczył mówca — powinniśmy w dalszym ciągu popierać wszelką twórczość umysłową, wzmacniającą idee pokoju. Nagrody pokojowe ustanowione przez II Kongres Światowy są pierwszym przykładem naszej akcji w tej dziedzinie. Nagrody te zostaną tutaj ogłoszone.

Powinniśmy popierać wszelką działalność, która przyczynia się

do pokojowej współpracy między narodami. Karta NZ przewiduje w tym celu rozwój wymiany gospodarczej i kulturalnej.

Uważamy — i będziemy się starali przekonać o tym opinię światową — że wymiana ekonomiczna oparta na zasadzie wzajemnej korzyści, wymiana nie naruszająca na szwank ich niepodległości — to jedna z rękoił pokojowej współpracy.

Plan Marshalla — godzi w niepodległość narodów

Powinniśmy napiętnować koalicje ekonomiczne i środki nacisku wymierzone przeciwko niepodległości narodów — pod jakimkolwiek by stosowano je pretekstem, jak plan Marshalla itp.

Prof. Joliot-Curie podaje wymowny przykład polityki gospodarczej, sprzecznej z Kartą NZ i z zasadami pokojowej współpracy.

Zacytował on wyjaśnienia Departamentu Stanu USA, zawarte w biuletynie ambasady USA w Paryżu z dnia 31 października 1950 r.

W biuletynie tym sformułowano zasady, na jakich zdaniem Departamentu Stanu — opierać się ma polityka handlowa państw Europy Zachodniej.

Sprawdzały się one do wstrzymania eksportu do krajów wschodnioeuropejskich tych wszystkich produktów, które Stany Zjednoczone uznają za strategiczne.

Definicja amerykańska przewiduje też zakaz eksportowania produktów

wytworzonych dzięki wielkiemu postępkowi techniki i nauki.

Jeżeli więc — oświadcza mówca — dojdzie jutro np. do odkrycia środka walki z gruźlicą lub rakiem, narody Europy Zachodniej powinny wydać zakaz eksportowania do całego świata tego „produktu wytworzonego dzięki wielkiemu postępkowi techniki i nauki” — w imię strategii atlantyckiej.

Zapytany — powiedział prof. Joliot-Curie — wszystkich uczonych i wszystkich techników, a w szczególności naszych kolegów w Stanach Zjednoczonych, czy nie sądzą, że ich obowiązkiem jest wystąpienie przeciwko takiemu wyperaniu się tradycji naukowych i elementarnych zasad naszej cywilizacji!

Prof. Joliot-Curie stwierdza konieczność ujawniania wyników badań naukowych, co przyspieszy postęp i przyczyni się do utworzenia warunków sprzyjających pokojowi.

Współistnienie różnych ustrojów jest możliwe i konieczne

Zbadaliśmy — ciągnie mówca — różne aspekty akcji, jaką należy podjąć, by oddalić zawiślą dźwierzadła mi groźbę wojny. Każda taka akcja będzie jednak pozbawiona wartości, jeżeli nie przyjmie podstawowej zasady, że możliwe jest współistnienie na świecie różnych systemów ekonomicznych i politycznych. Przyjęcie tej zasady ma wartość jedynie wtedy, jeżeli wynika z głębokiego przeświadczenia o słuszności i słuszności z jasnym uświadomieniem sobie faktu, że połączone to jest z wzajemnymi koncesjami. Koncesje te mogą być zresztą całkowicie dostosowane do interesów ogólnych.

Mozna by również wyobrazić sobie i twierdzić, że w naszym wieku nie mogą współistnieć systemy kapitalistyczny i socjalistyczny. Przepaść — że tak jest — a jest to fałszywe — znaczy równocześnie wypowiedzieć się za tezę o nieuchronności wojny.

Prof. Joliot-Curie stwierdza, że Karta Narodów Zjednoczonych daje właśnie dobitny wyraz uznaniu zasady współistnienia różnych ustrojów. I dlatego w jasnej sprzeczności z zasadami Kartę NZ pozostaje przyjęty niedawno tzw. plan Achesona. Celem tego planu jest zlikwidowanie prawa weta w Radzie Bezpieczeństwa, a raczej zasady jednomyślności 5 wielkich mocarstw.

Zasadą ta — przypomina mówca — została wprowadzona do Kartę na żądanie prezydenta Roosevelta właśnie w tym celu, by zabezpieczyć prawa ewentualnej mniejszości przeciwko nadużyciom większości. Z chwilą, gdy porusza się tę podstawową zasadę, przechodzi się do poszukiwania środków współpracy, do poszukiwania środków nacisku, a później do poszukiwania środków wojny prewencyjnej, propagowanej przez p. Matthews'a. Organizacja Narodów Zjednoczonych odwrócona w ten sposób od swego celu zmierza do przekształcenia się pro prostu w nowe „święte przymierze”.

Tak więc — stwierdza mówca —

CI, którzy podtrzymują tę tezę, są podżegaczami wojennymi i powinniśmy ich napiętnować niezależnie od ich stanowiska i ich funkcji.

Przyjąć, że jest przeciwieństwo — a ta ki jest nasz pogląd — przyjąć, że różne ustroje mogą współistnieć, znaczy to, że jest się zdecydowanym działać tak, by umożliwić to współistnienie. Znaczy to, że jest się zdecydowanym przywrócić za pomocą czynów wzajemne zaufanie. Znaczy to zwłaszcza, że nie posiada się jako myśli tchocznej — chęci narzucenia przemocą swego dyktatu inym. Oznacza to również, że pragnie się pozostawić narodom prawo decydowania o ustroju, jaki pragnie sobie ustanowić i że nie traktuje się jako „agresji wewnętrznej”, która powinna uruchomić maszynę paktów wojennych — faktu, że dany naród zmienia swój rząd lub ustroj.

Zamach na Kartę NZ

Prof. Joliot-Curie stwierdza, że Karta Narodów Zjednoczonych daje właśnie dobitny wyraz uznaniu zasady współistnienia różnych ustrojów.

I dlatego w jasnej sprzeczności z zasadami Kartę NZ pozostaje przyjęty niedawno tzw. plan Achesona. Celem tego planu jest zlikwidowanie prawa weta w Radzie Bezpieczeństwa, a raczej zasady jednomyślności 5 wielkich mocarstw.

Zasadą ta — przypomina mówca — została wprowadzona do Kartę na żądanie prezydenta Roosevelta właśnie w tym celu, by zabezpieczyć prawa ewentualnej mniejszości przeciwko nadużyciom większości. Z chwilą, gdy porusza się tę podstawową zasadę, przechodzi się do poszukiwania środków współpracy, do poszukiwania środków nacisku, a później do poszukiwania środków wojny prewencyjnej, propagowanej przez p. Matthews'a. Organizacja Narodów Zjednoczonych odwrócona w ten sposób od swego celu zmierza do przekształcenia się pro prostu w nowe „święte przymierze”.

Tak więc — stwierdza mówca —

wciąga się narody do wyścigu zbrojeń, zawiera się sojusze wojskowe, porzuca się Kartę Narodów Zjednoczonych... w imię jakich celów? Przede wszystkim po to, aby zakazać kwalifikacji do „zbrodniczej akcji wywrotowej”, wszelkiej zmiany ustalonych reżimów ekonomicznych i politycznych. Istny polok oświadczeń na temat „akcji wywrotowej”, które ponawia się wciąż w przemówieniach odpowiedzialnych szefów nowego „świętego przymierza” wskazuje wyraźnie, że za pierwszy swój cel przymierze to uważa utrwalenie świata w jego obecnym stanie, powstrzymanie wszelkiego postępu społecznego.

Uważam, że ze wszystkich wydarzeń, jakie zaszły od czasu naszego pierwszego Kongresu, ten zamach na Kartę NZ — jest jednym z najpoważniejszych i najgroźniejszych. Jedną z naszych głównych trosk powinno być zapewnienie powrotu do prawdziwej Kartę Narodów Zjednoczonych, Kartę zgodnej z wolą narodów i odzwierciedlającej w pełni ich dążenia.

Uchwały Kongresu — podstawą apelu do narodów świata

Reasumując swe wywody prof. Joliot-Curie oświadcza:

Mozemy dziś stwierdzić, że akcja obrońców pokoju hamuje i często nawet udaremnia rozwój planów zwolenników wojny. Obecnie stało się dla nich niemożliwością ukrycie sukcesu naszej akcji oraz ukrycie swego niepokojnego wobec paraliżowania ich planu, kryjącego śmierć i zniszczenie. Ich niepokój jest tak silny, że uciekają się oni do podejmowania kroków, które wzbudzają oburzenie uczciwych ludzi i przez to samo przyczyniają się do osłabienia tych, którzy nie mieli jeszcze zaufania do wartości i szczerości naszej akcji. Spokój i stanowczość, które cechują naszą akcję są odwodem naszej wiary w człowieka.

Każdy obrońca pokoju żywi głębokie przekonanie, że wojna nie jest nieuchronna, że siły pokoju już skupione, i te, które znajdują się w stanie potencjalnym, są niezliczone, że istnieje możliwość pokojowego uregulowania wszystkich rozbieżności — że możliwe jest pokojowe współistnienie na świecie różnych systemów politycznych i ekonomicznych i że — wreszcie — tylko garstka aferzystów, pragnąc opanować źródła olbrzymich zysków osobistych, oszukuje i bardzo jeszcze liczną rzeszę uczciwych ludzi, starając się wciągnąć ich do wojny. Tymi oto zasadami powinni kierować się Kongres.

Powinniśmy zastanowić się nad sprawą poparcia innych organizacji, gdy wystąpią one ze służną i skuteczną inicjatywą na rzecz pokoju. Wymienie tu np. inicjatywę Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, Towarzystwa Przyjaciół Kwadrów, ugrupowania różnych osobistości w poszczególnych krajach, Radę Pokoju, której promotorem jest lord Boyd Orr oraz zwolenników rządu światowego. Jestem przekonany, że wszystkie te organizacje, które byłyby szczerze pragnienie pokoju, będą mogły znaleźć punkty styczności z naszym ruchem. Te punkty styczności będą się mnożyły w miarę tego, jak wspomniane ugrupowania zajmą się bardziej szczegółowo stopniowymi etapami zapewnienia trwałego pokoju.

Są np. tacy, którzy myślą, że pokój może być zapewniony tylko drogą ustanowienia rządu światowego, a wśród nich znajduje się wielki Einstein. Trzeba będzie jednak zastanowić się nad kwestią, czym będzie ten rząd światowy i jakimi drogami miało by dojść do jego powstania. Droga wojny, czy też droga pokoju? Jest też inny propagator rządu światowego, z którym się nie zgadzamy — a sądzę, że nie zgadza się — nim także Einstein. Jest to jeden z dorad

ców Białego Domu, James Durham, który ma na myśli „demokratyczny rząd światowy, kierowany początkowo przez Stany Zjednoczone, jako pierwsze stadium na drodze do ustanowienia prawdziwego rządu światowego i prawdziwego społeczeństwa światowego”.

Prof. Joliot-Curie wyraża przekonanie, że uchwały obecnego Kongresu będą mogły stać się podstawą apelu do narodów świata. Apel ten łącznie z uchwałami byłby przesłany następnie do poszczególnych parlamentów i rządów, jak również do Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Kończąc, prof. Joliot-Curie oświadcza:

„Będziemy pracowali we wzmożonym zapale i poświęceniu, aby wykonać naszą wielką misję: uczynić z siły, którą reprezentujemy, najwyższą instancję dolegą do tego, by zapewnić poszanowanie woli narodów za każdym razem, gdy organy odpowiedzialne za utrzymanie pokoju nie wykonują swego zadania.

Będziemy pracowali, zachowując w umysłach i w sercach wspomnienie okropności wojny i ucisku faszyzmu, myślic o troskach i obawach wszystkich naszych współobywateli, z którymi omawialiśmy, przed przybyciem na Kongres, najlepsze metody osiągnięcia naszych celów. Gdybyśmy potrzebowali jeszcze jakiegoś bodźca, znajdziemy go z pewnością w małosłownych zyczeniach, z którymi spotkaliśmy się na naszej drodze. Znajdziemy go z pewnością w fakcie, że wielu delegatów nie mogło wypełnić swego mandatu, zatrzymała ich bowiem obecna walka o pokój.

Nie do pomyślenia jest, by doznane cierpienia poszły na marne, nie do pomyślenia jest, by ludzie skierowali ku swej własnej zagładzie siły przyrody, które zdolali odkryć i ujarzmić.

I dlatego właśnie, że wszystko to głęboko odczuwamy — dlatego że jesteśmy zdecydowani poświęcić obronie tej pięknej sprawy, zebrał się dziś tutaj. I dlatego po powrocie do naszych krajów będziemy kontynuowali podjęte dzieło.

Ponieważ ufamy, że ludzie należą do poinformowani o sytuacji wydadzą zawsze słuszny sąd, a wiemy, że liczba uczciwych ludzi jest na świecie nieporównanie większa, niż liczba ludzi nieuczciwych, ponawiamy działaniom całkiem otwarcie i z pełnym obiektywizmem — dla pokoju — dlatego siły nasze przeważają i zdolamy rozbudzić na czas sumienia całej ludzkości, które przeciwstawi się zwycięsko wojnie.

Redukcja zbrojeń — pierwszym etapem powszechnego rozbrojenia

Sprawa broni atomowej kryje w sobie najbardziej bezpośrednią i najpoważniejszą groźbę. Nie znaczy to jednak — stwierdza dalej mówca — byśmy nie mieli zajmować się innymi niebezpieczeństwami, które grożą również innym brońmi. Należy więc zbadać kwestię, w jakich warunkach można było by przeprowadzić powszechną i kontrolowaną redukcję wszelkich zbrojeń. Wzrost zbrojeń powiększa niebezpieczeństwo wojny i pociąga za sobą niezmiernie ciężkie ofiary materialne ze strony narodów. Niemożliwe jest — stwierdza mówca — poświęcenie setek milionów godzin pracy na nieprodukcyjny wysiłek bez skurczenia produkcji środków masowego spożycia.

Prof. Joliot-Curie odpieta następnie tezę, głoszoną w licznych przemówieniach oficjalnych po drugiej stronie Atlantyku, że rozmowy w sprawie rozbrojenia lub — we wszelkich innych sprawach — będą możliwe dopiero z chwilą przywrócenia równowagi sił zbrojnych. Podkreślając, że głoszeniu tej tezy towarzyszy po-

lityka wzmoczonej produkcji zbrojeń mówca oświadcza:

Wydaje mi się, że przeciwnie, dyskusja byłaby nieskończenie łatwiejsza i bardziej owocna, gdyby podjęta została zanim wysięgła zbrojeń zwiększy obawy, podejrzliwość i pogłębił wzajemny strach.

Rzecz jasna — stwierdza mówca — że konieczny byłoby przy tym zakaz typowej broni agresywnej, broni atomowej. Pomiędzy problemem redukcji zbrojeń, a postawieniem broni atomowej poza prawem istnieje ścisły związek.

Zastanawiając się nad przyczynami utrzymywania atmosfery podejrzeń, mówca stwierdza, że pod pretekstem rzekomego zagrożenia agresją niektóre państwa uciekały się do represji w dziedzinie socjalnej. Pozwala to eliminować ludzi, których jedyną zbrodnią jest występowanie przeciwko niesprawiedliwości społecznej i ostrzeżenie przed niebezpieczeństwami wyścigu zbrojeń. Takie stanowisko musi oburzyć każdego uczciwego człowieka.

Nauka winna służyć ludzkości

Zgubnym następstwem ciągłego wyścigu zbrojeń przeciwstawia dobroczynne skutki wykorzystania nauki współczesnej nauki i techniki dla dobra ludzkości. Stwierdza on, że wysiłki zużyte na mieszając wojny pozwoliłyby np. nawodnić Saharę i zwiększyć w ten sposób znacznie produkcję rolniczą świata.

Ludzkość jest wciąż dziesiątkowana gruźlicą i rakiem — stwierdza prof. Joliot - Curie. Wskazuje więc nie organizację się walki przeciwko tym straszliwym chorobom na taką samą

na przykład skałę, jak to, co czyniono no dla wytwarzania bomb atomowych lub innych niszczących zagładę broni. A przecież badania w tej dziedzinie wiedzy ludzkiej są już na tyle zaawansowane, że zwycięstwo byłoby pewne, gdyby podjęto takie wysiłki. Czy perspektywa takiego zwycięstwa nie powinna budzić naszego entuzjazmu? Czy nie zasługiwałaby ona na zmobilizowanie posiadanych zasobów i ludzi? Cemu więc nie czyni się tego? Dlatego, że nadeł opinii publicznej nie jest jeszcze dość silny.

O realizację zasady demilitaryzacji Niemiec

W dalszym ciągu swego sprawozdania prof. Joliot - Curie omawia niebezpieczeństwo wstrząsania demilitaryzacji niemieckiej.

Stwierdza on, że zasady rozwiązania problemu niemieckiego zostały ustalone w Jalicie, a następnie potwierdzone i sprecyzowane w Poczdamie. Przewidywały one:

1. zniszczenie siły wojskowej i przemysłu wojennego Niemiec,
2. ukaranie zbrodniarzy wojennych,
3. reparacje,
4. denazyfikację i demilitaryzację Niemiec.

„Naszym celem — głosiła deklaracja kończąca w tej sprawie, — nie jest zniszczenie narodu niemieckiego, ale dopiero z chwilą, gdy hitleryzm i militarizm zostaną unicestwione, — Niemcy będą mogły mieć nadzieję przywrócić do życia i uzyskać swe miejsce w rodzinie narodów”.

Zasady te nie były przestrzegane już poczynając od 1945 r. Przywódcy hitleryzmu, którzy podtrzymywali,

finansowali i uzbrajali Hitlera znaleźli się znowu na swych stanowiskach w Zagłębiu Ruhry.

Czy nie powinniśmy — mówi prof. Joliot - Curie — zastanowić się nad przyczynami, które podlegają za sobą odbudowę „Wehrmachtu”?

I czy nie powinniśmy się obawiać, — ponieważ padły już w Niemczech na ten temat bardzo zastanawiające słowa — że te nowe legiony zechcą „wyzwolnić” Pragę spod opieki czeskiej i Alzację spod „ucisku” francuskiego? Wydaje mi się, że lepszym rozwiązaniem problemu, rozwiązaniem, nad którego realizacją powinniśmy się zastanowić, jest potwierdzenie zasady demilitaryzacji Niemiec.

Potrzebne będą w tym celu środki kontroli, które by umożliwiły uniknięcie wszelkich podejrzeń! Trzeba będzie wznowić rozmowy między tymi, którzy ongiś walczyli przeciwko faszyzmowi hitlerowskiemu. Lepiej jest prowadzić rokowania, aby utrzymać Niemcy w stanie rozbrojenia, niż znaleźć się wkrótce przed koniecznością, stoczenia nowej walki dla odebrania danej im broni.

Agresor jest zbrodniarzem!

Prof. Joliot-Curie przypomina komentarz opublikowany przez Stały Komitet Światowego Kongresu Obrońców Pokoju, który głosi, że wszyscy zgadzają się co do tego, że agresor jest zbrodniarzem. Rozbieżności powstają natomiast z chwilą, gdy chodzi o określenie, kto jest agresorem.

Gdy na przykład wielkie narody, jak USA, Wielka Brytania i Francja, wysyłały do Grecji, na Malaje, do Wietnamu lub do Korei okręty lub samoloty wojenne, gdy kierują tam prawdziwe armady dla wyładowania czołgów i samochodów i wysa-

dzenia wojsk oraz kontynuowania działań wojennych, jest rzeczą oczywistą, że nie te małe narody zagroziły lub zaatakowały narody wielkie, lecz, że te ostatnie dokonały napaści na odległość tysięcy kilometrów od swych granic, by narzucić napaśniętym, pośrednio lub bezpośrednio swe panowanie.

Dla tych jednak, których to proste rozumowanie nie zadowala, istnieje prawo ustalone i usankcjonowane podpisanymi przedstawicielami wielkich narodów: Karta Narodów Zjednoczonych. Pozwala ona na określenie agresji i na podjęcie sankcji przeciwko agresorowi. Gdyby, zasady te by-

Na sali obrad Kongresu Pokoju

Delegacja francuska — od lewej: Legrand, Hopé, Lévy Pierre, René Dulien, Noël Adelaide. Foto-AR Zygm. Wdowiński.

M. Szczerbakow

MICHAŁ KALININ

— wielki rewolucjonista i działacz państwowy (W 75 rocznicę urodzin)

Lenin, Stalin i Kalinin w 1917 r.

Droga życiowa wielkiego rewolucjonisty i jednego z budowniczych państwa socjalistycznego, MICHAŁA KALININA — to droga bohaterstwa i poświęcenia, to droga do wielkiej historii, której przepadła w udziale historyczna rola wodza i kierownika narodów Rosji w ich walce o wyzwolenie z jarzma kapitalistycznego, w walce o zwycięstwo socjalizmu.

W ciągu 27 lat Kalinin z bezgraniczną ofiarnością sprawował kierownictwo najwyższym organem państwa radzieckiego, oddając wszystkie siły sprawie wzniesienia potęgi socjalistycznej ojczyzny, sprawie umocnienia sojuszu robotników, chłopów i inteligencji kraju radzieckiego oraz zacieśnienia przyjaźni między narodami ZSRR.

Michał Kalinin urodził się dnia 20 listopada 1875 r. w wsi Wierchniaja Trojca (w guberni twerskiej). Już we wczesnym dzieciństwie poznał okrutny los chłopów pańszczyźnianych, ich niedzę, ich ciężką pracę. W 18 roku życia Kalinin zaczął pracować jako prosty robotnik w petersburskiej fabryce „Stary Arsenal”, a po 2 latach przeniósł się do Zakładów Putiłowskich, gdzie pracował jako tokarz-metalowiec.

Na podstawie osobistych doświadczeń i gruntownej znajomości potrzeb i dążeń klasy robotniczej, Kalinin doszedł do wniosku, że obalenia ustroju kapitalistycznego jest koniecznością. Jedyną drogą walki o wy-

zwolenie robotników spod ucisku kapitalu widział w marksizmie.

Przed pół wiekiem wkroczył Kalinin na drogę walki rewolucyjnej. Wraz z Leninem pracował w pierwszych nielegalnych kółkach marksistowskich w Petersburgu oraz w „Związku Walki o Wyzwolenie Klasy Robotniczej”; ramie przy ramieniu z Leninem i Stalinem budował partię bolszewicką, tworzył bolszewicką gazetę „Prawda”, brał czynny udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu Rewolucji Październikowej.

Po pierwszym aresztowaniu w Petersburgu Kalinin został zesłany do Tyflisu (obecnie Tbilisi), gdzie pracował w tamtejszych warsztatach kolejowych jako tokarz-metalowiec. Po pewnym czasie zmuszono go do zmiany miejsca pobytu — przeniesiono do Rewla, gdzie również pracował w warsztatach kolejowych. Gdy skończył się okres zesłania, Kalinin powrócił do Petersburga. Prześladowania policyjne nie ustawały; rewizja za rewizją, aresztowanie za aresztowaniem. W okresie od 1899 do 1916 r. Kalinin aresztowany był 14 razy!

Zadane jednak przesładowania nie zdołały zniechęcić Kalinina, ostatec jego wiary w lepszą przyszłość klasy robotniczej, ostatec jego woli walki. Niezależnie od tego, dokąd zrzucił go, wszędzie niezmordowanie rozwijał robotę partyjną; uczył robotników metod propagandy partyjnej, sztuki rewolucyjnego działania.

Po zwycięstwie Rewolucji Październikowej, robotnicy i robotnice Piotrogradu wybierają Kalinina na prezydenta miasta. W tym wielkim przemysłowym i kulturalnym ośrodku kraju, w mieście, które było kolebką rewolucji, zaczyna on budować nowe życie.

Po upływie roku partia wysunęła Kalinina na odpowiedzialne i szczerne stanowisko przewodniczącego Wszechzwiązkowego Centralnego Komitetu Wykonawczego (WCKK). Od roku 1938 aż do końca życia Kalinin był przewodniczącym Prezydium Rady Najwyższej ZSRR.

Kalinin nie zawiódł zaufania, jakim obdarzyła go Partia i naród. Z uczuciem bezgranicznego szacunku i serdecznej wdzięczności wspomina go ludźle radziecy wielostronną działalnością Kalinina. W okresie wojny domowej Kalinin zawsze znajdował się na najbardziej zagrożonych odcinkach frontu. Każde pojawienie się Kalinina było dla żołnierzy Armii Czerwonej równoznaczne z przybyciem nowych posiłków — tak wielką siłą i energią tchnęły jego przemówienia.

W epoce budownictwa pokojowego Kalinin zjawiał się wszędzie tam, gdzie potrzebne było gorące, natężone słowo, płomienny apel, bohaterski czyn, pomoc, mądra rada.

Wierny współtowarzysz Lenina i Stalina, Michał Kalinin, nieustannie walczył o triumf leninizmu, przeciw wrogom partii i narodu. Wielką rolę odegrał on w rozgromieniu wrogich leninizmowi elementów, które asilowały stoperdawą budownictwa socjalistyczne ZSRR, obrócić wstecz koła historii, oddać naród radziecki w niewolę imperialistycznych grabieżców.

Michał Kalinin należał do kierowniczego trzonu Partii Bolszewickiej, na którego czele, po śmierci Lenina, stanął wielki kontynuator dzieła Lenina — JOZEF STALIN. W walce z oportunistami i kapitalistami, z trockistami, znowiowocami, bucharinowcami, trzon Partii obronił wielkie idee Lenina, zespolił Partię wokół nakazów Lenina i wyprawił naród radziecki na drogę socjalizmu.

Leninowsko-stalinowska polityka socjalistycznego uprzemysłowienia kraju i kolektywizacji wsi, znalazła w Kalinnie gorące zwolennika i bojownika. Miasta i wieś RSFR, kopalnie Zagłębia Donieckiego, nowe ośrodki przemysłowe Syberii, wieś środkowo-azjatyckie i auldy Dagestanu, górskie osiedla Kaukazu i stepy ukraińskie nie raz gościły Kalinina, który przemawiał na zebraniach, gawędził z chłopami w polu, z górnikami w kopalniach. Kalinin uczył naród i sam uczył się od narodu. Sąd właściwy mu głębokie zrozumienie życia, trwałość jego opinii i wniosków.

Michał Kalinin, który za caratu nie miał możności kształcenia się, dzięki wyrwałym, samodzielnemu studium zdobył wszechstronną i gruntowną wiedzę. Ten doskonały marksista stał autorem dzieł, w których wiadomości teoretyczne łączą się z bogatym doświadczeniem budownictwa socjalistycznego.

Nieocenione są zasługi Kalinina w dziedzinie wychowania mas pracujących w duchu komunizmu. Tysiące pedagogów czerpią z mądrych wskazówek Kalinina natchnienie do twórczej pracy w dziedzinie wychowania i nauczania.

Na stanowisku kierownika nawy państwowej Kalinin bronił narodowej godności narodu radzieckiego i autorytetu socjalistycznego mocarstwa, wyzwał on wszystkich obywateli wielonarodowego państwa radzieckiego, by uświadomili sobie w całej

pełni wielką historyczną misję mas pracujących Związku Radzieckiego.

„... My — mówili z dumą Kalinin — jesteśmy pierwszymi budowniczymi socjalizmu. Historia obdarzyła nas tym zaszczytem. Za stanowicie się tylko, co to znaczy!”

W okresie Wielkiej Wojny Narodowej, mimo ciężkiej choroby, Kalinin nadal pracuje ofiarne na swoim stanowisku. Działalność jego w latach wojny jest wojną bohaterstwa i służby narodom. Artykuły i przemówienia Kalinina w okresie lat wojennych proponowane są głęboką wiarą w siły partii bolszewickiej, w siłę radzieckiego ustroju społecznego i państwa wogo. Dla milionów patriotów radzieckich przemówienia Kalinina były natchnieniem do ofiarnej walki zwycięzkiej.

Już nazajutrz po odniesionym przez naród radziecki zwycięstwie rozległ się jego głos, nawołujący masy ludowe do utrwalenia zwycięstwa, do wytrwałej pracy w celu jak najszybszej odbudowy gospodarki narodowej, do dalszego umacniania potęgi Związku Radzieckiego, podnoszenia dobrobytu i kultury ludności ZSRR.

W całej swej działalności Kalinin konsekwentnie realizował pokojową stalinowską politykę zagraniczną państwa radzieckiego. Walczył o pokój i wolność, o prawdziwą demokrację dla wszystkich narodów.

Zycie i działalność Michała Kalinina, jego niezmordowana walka o wolność i szczęście narodu, o rozkwit socjalistycznej ojczyzny, są dla mas pracujących ZSRR źródłem natchnienia do ofiarnej pracy w imię zwycięstwa komunizmu.

Nasza ankieta

Jak Związek Radziecki walczy o pokój? Co zawdzięczamy Związkowi Radzieckiemu?

Jestem przekonana, że nie ma wśród robotników ani jednego, który nie umiałby odpowiedzieć na pytania Ankiety. Czytamy dzienniki, słuchamy radia. Wiemy doskonale, że na posiedzeniach ONZ, na wszystkich międzynarodowych konferencjach Związek Radziecki występuje zawsze, jako nieugięty szermierz pokoju, czyniąc wszelkie możliwe wysiłki w kierunku jego utrzymania.

Jeżeli mam mówić o tym, co zawdzięczamy Związkowi Radzieckiemu, to myślę, że przede wszystkim właśnie to ustawiczne dbałość o zapewnienie narodowi polskiemu, tak jak i całej ludzkości, trwałego pokoju.

Ja osobiście bardzo wiele zawdzięczam ludziom radzieckim. Będąc z okazji 70 rocznicy Towarzystwa Stalina w Moskwie, w ciągu kilku dni odwiedzałam zakłady pracy w stolicy ZSRR oraz pobliskie kolchozy. W ogromnych kombinatach wio-

lennicznych uczyłam się od pracowników radzieckich, przodujących metod pracy. Poznałam sposoby wykorzystywania czasu oraz zdolności produkcyjnych maszyn, nauczyłam się dbałości o czystość i kulturę miejsca pracy, starania o wysoką jakość wytworzonej części. Zgłębiałam metody pracy przodowników, którzy swym doświadczeniem dzielą się z innymi w szlachetnej trosce o podniesienie produkcji całego zakładu.

Każdy z nas robotników czy chłopów, gdy w pracy swej wzoruje się na osiągnięciach robotników i chłopów radzieckich, osiąga o wiele lepsze wyniki pracy.

To jest tylko jeden fragment tej rozległej, obejmującej wszystkie dziedziny pomocy, jakiej udziela nam potężny Związek Radziecki.

Bronisława Borecka
pracząca z ZPB
im. Dzierżyńskiego

Pracujący chłopci naszego województwa Czynem powitali Kongres Pokoju

Na wieść o tym, że II Kongres Pokoju odbędzie się w Warszawie, polska klasa robotnicza, a z nią pracujące chłopstwo — odpowiedziliśmy Czynem.

Chłopi całego kraju podejmują masowo zobowiązania, których realizacja przyspieszy dostawę produktów rolnych, da kilometr naprawy wiołów, tysiące hektarów zmeliowanych łąk.

Chłopi i robotnicy rolni województwa łódzkiego również zgłosili liczne zobowiązania. Tak na przykład robotnicy rolni zespołu PGR Nakielnicza, w powiecie łódzkim, postanowili na cześć Kongresu w Warszawie odstawić w wszystkich majątkach zespołu buraki cukrowe na miesiąc przed terminem, tj. na dzień 21. bm.

ZESPÓŁ DEBÓŁKA
Pracownicy zespołu Debołka podjęli na masowce następujące zobowiązanie:

— Wzmocnić dyscyplinę i wydajność pracy — przed terminem ukończyć orkę zimową — przed terminem ukończyć budowę fermy drobiowej; — wzmocnić szkolenie ideologiczne i usprawnić transport.

POM W BOGDANCE
Pracownicy POM Nr. 85 w Bogdanie, pow. brzezińskiego, zobowiązali się między innymi wykonać roczny plan w 135 proc., zmniejszyć prze-

stoje ciągników o dalsze dwa proc., zwiększyć oszczędność paliwa o dalsze 2 proc. oraz zmniejszyć awarie ciągników i maszyn rolniczych przez odpowiednią konserwację.

WOLA DRZEWIECKA
Mieszkańcy Woli Drzewieckiej w pow. łódzkim, na trasie do wsi Płyńcowa na długości 800 mtr. Wartość zobowiązania wynosi 3900 zł. Nowa droga ma być wykończona do dnia 22. bm.

LIPCE
Chłopi gromady Lipce, pow. skierniewickiego, jednogłośnie postanowili zwiększyć o 48.000 sztuk cegieł na budowę „Domu Chłopa” w Lipcach. Roboty te zostaną wykończone do dnia 1. 12. 1950 r.

GROMADA OLECHÓW
Członkowie spółdzielni produkcyjnej w Olechowie, celem uczczenia II Kongresu Pokoju zobowiązali się wybudować drogę do szkoły oraz wziąć czynny udział w wielkim Wiecu Pokoju, który odbędzie się 19. bm. w Łodzi.

POWIAT PIOTRKOWSKI PRZODUJE
Na czoło w podejmowaniu zobowiązań ku uczczeniu 33 rocznicy Rewolucji Październikowej i II Światowego Kongresu Obronców Pokoju wystąpił powiat piotrkowski, podejmując ogółem do dnia 15. 11. 1950 r. 256 zobowiązań gromadzkich ogólnej wartości 250.718 zł.

W akcji obrony pokoju rośnie organizacja partyjna ZPJG im. Ajzena

Cała załoga Zakładów im. Tadka Ajzena żyje zagadnieniem II Światowego Kongresu Obronców Pokoju. Wszyscy robotnicy pełnią Warty Pokoju. Na ścianach widnieją portrety Tow. Stalina, przewodniczącego Stałego Komitetu Światowego Kongresu Obronców Pokoju tow. Joliot - Curie, Prezydenta Tow. Bieruta, „Czynem witamy II Światowy Kongres Pokoju” — głoszają hasła, umieszczone prawie na każdej ścianie. Przypominają one ciagle robotnikom o wielkich dniach, przeżywanych obecnie przez cały naród polski.

Szybko, ięsprawnie przebiega puść szpulki ob. Scholastyka Kaluska. Na rekawie ma opaskę z napisem „Warta Pokoju”. — My, pracownicy zgrzeblarni, dla uczczenia II Świa-

towego Kongresu podniostymy wydajność o 1 proc. — oświadcza.

Choć bezpartyjni, jednak w czasie akcji przygotowawczej do Kongresu Pokoju pracowała jak prawdziwy agitator. Dotarła do każdego robotnika swego oddziału. Każdego potrafiła wytłumaczyć i wyjaśnić znaczenie Kongresu. Każda chętnie przyjęła z jej rąk czerwono-niebieską wstążeczkę — oznakę Warty Pokoju.

Kilka dni temu — opowiada ob. Kaluska, zwrócił się do mnie przewodniczący Zakładowego Komitetu Obronców Pokoju, tow. Władysław Szulc — nasz majster. Zaproponował mi współpracę z Zakładowym Komitetem w czasie trwania Kongresu. Słowa jego trafiły mi do serca. Mówił tak przekonująco o obowiązkach, jakie nakłada na nas odbywający się Kongres. Z całym zapałem przystąpiłam do pracy. Uświadamiałam swe koleżanki. Teraz uczestniczę w „trójkach” i jestem szczęśliwa, że mogłam przyczynić się do objaśnienia wielu ludziom znaczenia akcji pokojowej i skłonienia ich do przybycia na nasz Wiec.

Przedzarr, ob. Józef Kaźmierczak słysząc, że agitator tow. Perka udaje się w teren wraz z „trójką”. Za myślił się — ciekawe, czy tylko partynicznie idą do ludzi i mówią im o Kongresie. Jakby wyczuwał jego myśli tow. Perka odezwał się — No i cóż, kolego, idźcie z nami! Kaźmierczak uśmiechnął się do swoich myśli. Naturalnie że pójdę, tylko poczekajcie na mnie, zaraz się ubiorę.

W drodze tow. Perka mówił do swych kolegow. Naświetlał znaczenie potężnego ruchu obronców pokoju. Wskazywał na coraz bardziej zacieśniającą się więź solidarności międzynarodowego proletariatu.

A kiedy doszli do domu przy ul. Kilińskiego Nr. 100, Kaźmierczak poprosił — Pozwólcie, że ja będę przemawiał do mieszkańców. I zdecydowanie ob. Czesławie Grudzińskiej sam wyjaśnił cel wizyty. Zawiadomił o wiecu i zwerbował ją do Ligi Kobiet.

To zasługa tow. Stanisława Perki, człowieka już starszego, liczącego o-

biecnie 62 lata. Umiał on odpowiednio podesić do swego kolegi. Potrafił w ciągu krótkiego czasu przełać w niego cały swój zapał i miłość do sprawy pokoju. Tow. Perka przychodził często po skończeniu pracy do sekretarza podst. organizacji i zapytywał: Macie dla mnie jakąś robotę? Rozporządza wolnym popołudniem. — A gdy otrzymał zadanie, zawsze uczciwie i sumiennie je wykonał.

Przodownik pracy, agitator Staniław Palmowski, chodził tam i z powrotem w ślad za przesuwaną się samoprzężnicą wózkowa. Na rekawie opaska Warty Pokoju. W kłapie fartucha roboczego widnieje niebiesko - czerwona wstążeczką. Go rąco tłumaczył coś swemu koleźce pracy. Mimo szumu, panującego na sali, słychać niektóre słowa.

— Jesteśmy dumni, że to właśnie u nas, w Warszawie, obraduje Kongres... słyszałem, że do Łodzi przyjeżdżają delegatki z Kongresu. A bardzo pragnęłbym tego. Naozbi przekonają się wtedy, jak bardzo proletariatu naszej Łodzi jest z nimi i łączy się w jednym szeregu walki o pokój. Wy przyjdziecie chyba na nasz wiec? — pyta Palmowski. — Owszem, przyjdę, chociaż z początku, przynajmniej się, nie bardzo miałem ochotę. Ale teraz przyjdę, przyjdę napewno — odpowiadała koleżka.

Do sekretarza organizacji podsta wowej podchodzi młoda robotnica oddziału przygotowawczego, ob. An na Urbańska.

— Obywatelu sekretarzu — odzywa się cicho, tak bardzo chciałybym wstąpić do Partii. Pomóżcie mi. Widziałeś, w tych dniach, gdy zbliżał się Kongres i teraz, kiedy obraduje już w Warszawie, przekonana jestem, że właściwie moje miejsce jest w szeregach partyjnych. Pragnę razem z wami znaleźć się w szeregach świadomej armii bojowni ków o pokój. Jedynym słowem chcę zostać członkiem Partii.

Prawie każdego dnia przychodzi najlepszy robotnicy i robotnice, zgłaszając chęć wstąpienia do Partii. Z każdym dniem rośnie aktywność partyjny.

Blyskawiczne gazetki ścienne

zyskują sobie prawo obywatelstwa w Łodzi

Dni, poprzedzające otwarcie II Światowego Kongresu Pokoju, przebiegały w łódzkich zakładach pracy pod znakiem wzmożonego tempa produkcji i wydajności pracy.

Do Warty Pokoju stanęło ponad 90 tys. robotników, którzy podjęli dodatkowe zobowiązania produkcyjne. Pracę uczestników Warty Pokoju cechuje niewidziany dotychczas entuzjazm i twórczy zapał.

Na fall ogromnego entuzjazmu nastąpiło również ożywienie działalności politycznej — propagandowej.

I tak w ZPB im. Marchlewskiego wypuszczono w dniu otwarcia Kongresu pierwszy numer „blyskawicznej gazetki ściennej”, w której zamieszczone zostały wyniki produkcyjne najlepszych rzodowników.

Gazetka — „blyskawica” spełnia ogromną rolę w realizacji załogi do dalszych wysiłków. Gazetki te wydawane co dzień cieszą się ogromną popularnością wśród załogi.

Za przykładem zakładów im. Marchlewskiego poszły już inne fabryki łódzkie. W ZPB im. Rewolucji 1905 roku ukazała się w dniu wczorajszym podobna gazetka pod hasłem „Czynem walczymy o pokój”.

Blyskawiczne gazetki ścienne wypuszczono również w Elektryczni Łódzkiej, w ZPB im. H. Sawickiej i w ZPB im. Dubois.

Trzeba, ażeby ta ze wszechmiar ciekawa i nowa forma propagandy znalazła w naszych zakładach pracy jak najszersze zastosowanie.

17.XI. Blyskawica 1950

Czyżem walczyliśmy o pokój!

Witając II Światowy Kongres Pokoju w Warszawie załoga Z.P.B. Rewolucji 1905 zaciągnęła Warty Pokoju pracując wydajniej i lepiej niż kiedykolwiek.

— W Wartach Pokoju bierze udział — cała załoga —

Antonina Rosiak przedła zwiększyła swą wydajność o 4% wykon. bazę w 123,8%

Józefa Tarhowska przed. zwiększ. o 3% wykonując bazę w 131,4%

E. Piotrowska brachza zwiększ. o 8% wykon. 135%

E. Przywojska — — — — — 6% — 133%

Wzywamy pozostałych pracowników do pójścia w ślady wyżej wymień.

Będzie to nasz — robotniczy wkład — w dzieło walki o pokój —

Rada Zakładowa / Komitet Obronców Pokoju / Dyrekcja Zakładów / Komitet Zakładowy ZPB

Nasi korespondenci piszą...

Agitatorzy w ZPW im. Barlickiego

mobilizują załogę do udziału w Wiecu Manifestacyjnym

Wśród załogi ZPW im. Barlickiego panuje ożywiony ruch. Robotnicy przygotowują się do uczestnictwa w Wielkim Wiecu Manifestacyjnym na cześć II Światowego Kongresu Obronców Pokoju w Warszawie. Do sekretariatu organizacji partyjnej bez przerwy zgłaszają się robotnicy, meldując o przystąpieniu do Warty Pokoju.

Robotnicy różnych oddziałów zgłosili wiele zobowiązań. Między innymi trzy brzygady młodzie-

żowe postanowiły podnieść wykonanie bazy produkcyjnej do 4 proc.

Agitatorzy, których jest około 130, pracują z wielkim zapałem, wyjaśniając załogę znaczenie II Światowego Kongresu Pokoju, nawołując robotników do masowego wzięcia udziału w Wiecu Manifestacyjnym. Wyróżniającymi się swą ofiarną działalnością agitatorami są tow. Rosiak, Rogalski i Józwiak.

L. Dubilas, ZPW im. Barlickiego.

Na większą obsługę maszyn

Wypełniając swe zobowiązania pokojowe ob. J. Miśkiewicz, młoda ZMP-ówka z ZPB im. Harnama, przeszła z trzech stron na obsługę pięciu stron. Na pięciu stronach młoda pracząca wykonuje swą bazę w 102 proc.

Zespół produkcyjny w składzie ob. J. Zawierucha i J. Gło-

wacka dzięki zwiększonej produkcji i wzmocnieniu dbałości o czystość maszyn da do końca roku ponad plan dodatkową przedsięwzięcia wartości 2.700 zł. Zobowiązanie to jest stale wykonywane z nadwyżką.

S. Sznajwaś, ZPB im. Harnama.

Zakaz broni masowej zagłady

pierwszym krokiem do ustanowienia pokojowej współpracy między narodami Aleksander Fadijew przedstawia Kongresowi propozycje delegacji radzieckiej

Pozwólcie, że przekażę wyrazy serdecznej wdzięczności przyjacielom pokoju w Polsce, całemu narodowi polskiemu i jego rządowi za gościnność, okazaną nam — zwołenni- kom pokoju całego świata — tu, na polskiej ziemi. Zwracam się również z pozdrowieniami do naszych brytyjskich przyjaciół, którzy uczyni- li wszystko, by ludzie dobrej woli mogli wzajemnie uściśnić sobie ręce w Sheffield. Nie jest winą przy-

jaciół pokoju w Anglii, że Kongres Pokoju nie mógł się odbyć w Sheffield, gdyż obecny rząd brytyjski, lub w każdym razie ci ludzie w rzą- dzie, którzy mają dostateczną władzę, coraz bardziej wciągają swój na- ród na drogę wojny, wbrew narodow- ym interesom Anglii.

Władze brytyjskie zakazując od- bycia Kongresu w Sheffield ujawni- ły, że między pokojowymi dążeniami narodu angielskiego i wojownic- ymi nastrojami jego rządu istnieje poważna sprzeczność.

W Anglii jest nie mniej przyja- ciół pokoju, niż w innych krajach, ale nie wszyscy oni zdają sobie spr- awę z tego, jak bardzo realnie jest niebezpieczeństwo wojny. Przekonali się oni obecnie, że ich rząd nastro- jony jest wojowniczo do tego stopnia, że nawet złączył się światowej sławy uczonego Joliot-Curie, kompozytora Skostakowicza i ks. Boulier. Przyja- ciela pokoju w Anglii mogli jeszcze raz przekonać się, że ich rząd prze- de wszystkim obawia się pokojow- ych dążeń narodu angielskiego, boi się, by ludzie dobrej woli w Anglii nie porozumieli się z ludami dobrej woli innych krajów na zasadzie pokojowego współistnienia wszystkich krajów i narodów.

W tym celu, w wieloletniej wojnie światowej, wielokrotnie występowano z propozycjami pokojowego rozwiązania t. zw. sprawy koreańskiej, Korea, jak i wszystkie inne państwa, miała i ma prawo do zjednoczenia i niezależnego bytu. Kraj, którego jestem synem, niejednokrotnie występował z projek- tami wycofania zagranicznych wojsk z Korei i zjednoczenia tego kraju w jedną całość jako państwa. Propozy- cje tego rodzaju wysuwane były niejednokrotnie ze strony Korei Północ- nej. Dokumenty te były opublikowa- ne, może je przeczytał każdy czło- wiek, który poważnie pragnie wy- jaśnić sobie to zagadnienie.

W wyniku ostatniej wojny światowej powstała Organizacja Narodów Zjednoczonych, która właściwie mó- wiąc powołana jest do rozstrzygnięcia podobnych zagadnień. Właśnie Orga- nizacja Narodów Zjednoczonych mo- gła i powinna była przyznać się do pokojowego rozwiązania kwestii koreańskiej. Ale ludzie dobrej woli na całym świecie muszą widzieć, że siły zainteresowane w wojnie nie chciały pokojowego rozwiązania sprawy koreańskiej, a Organizacja Narodów Zjednoczonych, miast na- kłonić te siły do prowadzenia rozm- ów, zdecydowała się na haniebny akt przykrycia flagą Narodów Zje- dnoczonych amerykańskiej zbrojnej interwencji w wewnętrzne sprawy Korei.

Teraz jednakże jest już dla każ- dego oczywiste, że amerykańska agresja w Korei nie przekształciła się, nie mogła i nie może przekształ- cić się w lekką, krótkotrwały spacer po trupach koreańskich kobiet i dzie- ci. Bohaterski naród koreański oka- zał niesłychaną zdolność oporu, a jego sąsiedzi — naród chiński — ozna- mił wszem wóbec, że naród koreański nie jest osamotniony. W ten spo- sób agresor utknął w Korei i jego zwycięstwo jest co najmniej wątpli- we. Przecież krew młodzieży amery- kańskiej także leje się strumieniami i jeżeli sprawa nie będzie rozstrzy- gnęta na drodze pokojowej, krew amerykańskiej młodzieży będzie się lała bez końca. Każdy myślący czło- wiek rozumie obecnie, że w tym punkcie Azji powstała groźba nowe- go konfliktu światowego.

Czyżby jednak takie położenie w Korei było nieuniknione? Czyżby tak zwane zagadnienie koreańskie nie mogło być rozstrzygnięte na drodze pokojowej? Czy świat wie, że od pierwszych dni wyzwolenia Korei w wyniku klęski Japonii, w ostat-

niej wojnie światowej, wielokrotnie występowano z propozycjami pokojowego rozwiązania t. zw. sprawy koreańskiej, Korea, jak i wszystkie inne państwa, miała i ma prawo do zjednoczenia i niezależnego bytu. Kraj, którego jestem synem, niejednokrotnie występował z projek- tami wycofania zagranicznych wojsk z Korei i zjednoczenia tego kraju w jedną całość jako państwa. Propozy- cje tego rodzaju wysuwane były niejednokrotnie ze strony Korei Północ- nej. Dokumenty te były opublikowa- ne, może je przeczytał każdy czło- wiek, który poważnie pragnie wy- jaśnić sobie to zagadnienie.

W wyniku ostatniej wojny światowej powstała Organizacja Narodów Zjednoczonych, która właściwie mó- wiąc powołana jest do rozstrzygnięcia podobnych zagadnień. Właśnie Orga- nizacja Narodów Zjednoczonych mo- gła i powinna była przyznać się do pokojowego rozwiązania kwestii koreańskiej. Ale ludzie dobrej woli na całym świecie muszą widzieć, że siły zainteresowane w wojnie nie chciały pokojowego rozwiązania sprawy koreańskiej, a Organizacja Narodów Zjednoczonych, miast na- kłonić te siły do prowadzenia rozm- ów, zdecydowała się na haniebny akt przykrycia flagą Narodów Zje- dnoczonych amerykańskiej zbrojnej interwencji w wewnętrzne sprawy Korei.

Jeszcze niedawno byliśmy świad- kami, jak przedstawiciel jednego z największych krajów Azji p. Nehru wniósł swoją propozycję w sprawie pokojowego uregulowania tzw. sprawy koreańskiej z udziałem Koreań- czyków i udziałem Chin, żywności zainteresowanych w losach Korei. Ale, jak można było oczekiwać, agre- sor nie wziął pod uwagę tych po- kojowych propozycji, a Organizacja Narodów Zjednoczonych nie tylko że nie skorzystała z tej nowej moż- liwości pokojowego rozstrzygnięcia sprawy, lecz poparała wojnę pod swo- im sztandarem.

Sily wojny robią z Niemiec zachodnich najsilniejszego z europejskich partnerów krwawej gry

Gorzej jeszcze przedstawia się Organizacja Narodów Zjednoczo- nych, z którą wszystkie narody świata wiązały tyle nadziei, w świe- cie innego, jeszcze większego i groź- niejszego konfliktu, który dotrwa w bezpośredniej bliskości od nas i może przerodzić się w światową ka- tastrofę. Mówię o remilitaryzacji Niemiec zachodnich, o stworzeniu sił zbrojnych Niemiec zachodnich pod dowództwem tych samych gene- rałów, którzy jeszcze niedawno do- wodził niemiecko-faszystowskimi armiami, pustoszącymi wiele, wiele krajów, które są tu represen- tujemy.

Nie trzeba być mężem stanu, wystarczy być choć trochę myśla- cym człowiekiem, by rozumieć: nie ma żadnych innych drog roz- strzygnięcia sprawy niemieckiej, jak zawarcie traktatu pokojowe- go ze zjednoczonym, demokra- tycznym i mitygującym pokój pań- stwem niemieckim, jak wycofa- nie wszystkich obcych wojsk z terenu tego państwa.

Czyż trzeba przypominać, ile pro- tych, jasnych i jednocześnie obej- mujących całokształt zagadnienia propozycji wysunięto w celu osta- tecznej i pokojowego rozwiązania tzw. sprawy niemieckiej — tego cen- tralnego zagadnienia, od którego zależy, czy nasze dzieci będą rozko- sznować się dobrodziejstwami pokoju i pracy, czy też będą przelewać krew w nastraszających wojen, jaką przeżyłaby ludzkość?

Wszak wielkie mocarstwa osiągnę- ły w Poczdamie porozumienie w tej sprawie. Dokumenty, na podstawie których powstała Organizacja Nar- odów Zjednoczonych, również — zda- wało by się — powinny być zape- wniające rozwiązanie zagadnienia niemieckiego w ten jedynie słuszny po- kojowy sposób.

A jednak siły wojny nie chcą pójść na pokojowe rozwiązanie spr- awy Niemiec. Powstają agresywne bloki i związki, do których włącza się jedna część Niemiec, część za- chodnią, nawet nie po prostu jako uczestnika, ale jako najbardziej ak- tywnego i najsilniejszego wśród eu- ropejskich partnerów krwawej gry.

W myśl rozkazów zza Oceanu rzą- dy państw zachodnich z roku na rok powiększają budżety wojenne, spadające ciężkim brzemieniem na barki narodów. Trwa niesłychany wysięg zbrojeń, planuje się, jaką liczbę dywizji powinno wystawić każde państwo dla przyszłej wojny napastniczej. Znamienne, że na u- dział takiego, zdawało by się potęż- nego mocarstwa jak Luksemburg, wypada niewiele mniej dywizji, niż na Stany Zjednoczone. Jasne, że za-

jest pole działania dla zastosowa- nia wszystkich możliwych środków pokojowych, którymi dysponuje Or- ganizacja Narodów Zjednoczonych. Niestety i tu również Organizacja Narodów Zjednoczonych nie spel-

Propozycje radzieckie — wkład do Statutu Pokoju

Oto dlaczego popieram propozycje kierownika ruchu zwolenników pokoju p. Joliot - Curie, aby nasz Kongres Pokoju zwrócił się do ONZ z żądaniem rzetelnego wykonywa- nia nałożonych na nią przez narody obowiązzków umacniania pokoju, or- ganizowania pokojowej współpracy krajów, narodów i państw. Podtrzy- muję również propozycję p. Joliot - Curie i p. Nennal, byśmy w imieniu setek milionów przyjaciół pokoju na całym świecie, w odeswie do ONZ powiedzieli:

„Wykonujcie swe obowiązki wo- bec historii i ludzkości! Jeżeli zaś nie będziecie ich wykonywa- li, narody świata znajdą sposo- bi, by porozumieć się poza Wami. Nie chcemy wynaleźć nic no- wego, chcemy wykonania w rze- czywistości tego, co było wypisa- ne na sztandarze ONZ w okresie jej tworzenia. Chcemy praktycz- nej realizacji tych deklaracji o pokoju, o niedopuszczalności uży- cia w celach wojennych środ- ków masowego zniszczenia, jak broń atomowa, chemiczna i bakte- riologiczna, o redukcji zbrojeń itd. Jeśli siły wojny wewnątrz ONZ nie dadzą Wam możliwości urzeczywistnienia Waszych wła- snych deklaracji, to narody świa- ta, znacznie liczniejsze, niż te pięćset milionów ludzi, które pod- pisali Apeli Sztokholmski — zmu- szą do odwrótu siły wojny. Jedno- cześnie są ponad Waszymi głowa- mi na gruncie pokojowej współ- pracy i zrealizują prawdziwy pro- gram trwałego pokoju, program będący wyrazem żywotnych in- teresów wszystkich narodów“.

Oto dlaczego popieram propozycje złożoną przez p. Joliot - Curie i wie- lu delegatów, aby doprowadzić do końca żądania Apelu Sztokholmskie- go w sprawie bezwarunkowego za- kazania broni atomowej i uznania za przestępstwo wojenne tego rządu, który pierwszy zastosuje tę broń. Popieramy również propozycje, by uzupełnić żądanie zakazu broni at- omowej — żądaniem bezwarunko- wego zakazu broni chemicznej i bakte- riologicznej.

W odpowiedzi na Apel Sztokholm- ski w sprawie zakazu broni atomo- wej rozległy się głosy, że w nie- których krajach przeważa jeden ro- dzaj zbrojeń, w innych zaś — inny rodzaj broni, że zakaz jednego ro- dzaju broni jest korzystny dla jed-

nia nadziei i oczekiwania narodów. Przekształca się ona w narzędzie popierania sił wojny, w narzędzie tym niebezpieczniejsze, że ukrywa się ono pod płaszczkiem obłudnych trzeseń o umiłowaniu pokoju.

My, zwolennicy pokoju, przedsta- wiciele najróżnorodniejszych naro- dowości, nieraz mówiliśmy, że zakaz bomby atomowej i innych środków masowego zniszczenia jest pierw- szym i nadszybczym ważnym kro- kiem na drodze do ustanowienia po- kojowej współpracy między kraja- mi. Jednakże obrzymi wysięg zbro- jeń, wzrost sił zbrojnych na lądzie, morzu i w powietrzu nie tylko stan- owią ciężkie ekonomiczne brzemie- nia dla narodów, lecz są źródłem zbroj- nych konfliktów i mogą stać się środkiem agresji, jak o tym narody przekonały się mogły w przeszłości, jak i w czasach obecnych.

W IMIENIU SWYCH PRZYJACIÓŁ Z DELEGACJI RADZIEC- KIEJ I W SWOIM IMIENIU, PRA- GNĄC USTALIĆ SWOJ WKLAD DO STATUTU POKOJU, KTÓRY USTALONY ZOSTANIE NA NA- SZYM KONGRESIE W WYNIKU KONSTRUKTYWNYCH PROPOZY- CJI SZEREGU DELEGACJI — PROPONUJĘ NASTĘPUJĄCY WNIOSEK DO WSTĘPNEGO ROZ- PATRZENIA KOMISJI KONGRE- SU:

„Zwrócić się w imieniu Kong- resu do wielkich mocarstw w wnioskiem o przeprowadzenie w ciągu lat 1951 i 1952 równomiern- ego i progresywnego ogranicze- nia wszystkich sił zbrojnych, włączając w to siły lądowe, pow- ietrzne i morskie, w granicach od jednej trzeciej do połowy ob- ecnego ich stanu.

Zorganizować przy Radzie Bez- pieczeństwa międzynarodowy or- gan kontroli, posiadający własną autorytatywną inspekcję, kontro- lującą realizację zarówno ograni- czenia zbrojeń, jak i zakazu bro- ni atomowej, bakteriologicznej i chemicznej.

Skuteczna kontrola międzyna- rodowa powinna obejmować nie tylko zbrojenia i produkcję bro- ni, zgłoszone przez każdy kraj, lecz również — na żądanie Mie- dzynarodowej Komisji Kontrol- nej — można przeprowadzić in- spekcję w stosunku do przypusz- czalnych zbrojeń lub produkcji broni poza danymi zgłoszonymi“.

Nowa wojna dobija się do drzwi — niezbędne są środki, które nie dopuszczą do niej

Zebrałmy się w okresie, kiedy dążenie do pokoju stało się jednym z dominujących dążeń współczesności. Świadczy o tym niebylegale powołanie akcji zbierania podpisów pod Apellem Sztokholmskim o zakazie broni atomowej. Przez cały czas swego istnienia świat nie widział podobnego pochodu jednej i tej samej petycji w przeszło 70 kra- jach, poprzez miliony serc ludzi wszelkich narodowości.

Doświadczenie Apelu Sztokholm- skiego wykazało, że ludzie o naj- różnorodniejszych poglądach na ródzój społeczeństwa, na religię i kul- turę mogą rzeczywiście porozumie- wać się co do konkretnych projek- tów, sprzyjających sprawie pokoju na całym świecie. My, radziecy lu- dzie, jesteśmy gotowi nadal przyjąć każdą rozsądną propozycję, niezależ- nie od tego, z jakich wyjdzie kół, je- śli propozycja ta pomaga utrwaleniu pokoju na całym świecie. Jesteśmy gotowi porozumieć się ze wszystki- mi prawdziwymi przyjaciółmi poko- ju w Stanach Zjednoczonych, Anglii, Kanadzie, krajach skandynawskich, w jakimkolwiek kraju świata, niez-

ależnie od dzielących nas poglądów na wewnętrzny ustrój polityczny lub osobną koncepcję życia między- narodowego, gotowi jesteśmy porozu- mieć się na podstawie dowolnego, konkretnego projektu pokojowego, gotowi jesteśmy szukać wspólnej de- cyzji w każdej sprawie, jeśli na tym gruncie możliwa jest wspólna dzia- łalność na rzecz pokoju. Z tego punktu widzenia możliwość wspól- nego działania przyjaciół pokoju nie są jeszcze w najmniejszym stopniu wyzerpane. Na odwrót my, zebrani w tej sali, powinniśmy wystąpić z szerokimi i jednocześnie jak najbar- dziej jasnymi i zrozumiałymi dla wszystkich, jak najbardziej konkre- tnymi i praktycznymi propozycjami, które byłyby w stanie zjednoczyć wszystkie niezłomne siły bojownic- ków o pokój na całym świecie i okłamać ludzi zainteresowanych w rozpętaniu wojny.

Nowa wojna światowa dobija się już do naszych drzwi. Bezcelowym było by zajmować się wózbami — czy termin jest bliższy czy daleki, kie- dy wreszcie wojna wyważy drzwi; niezbędne są środki, które nie dopu- szczą do wojny.

Zrównanie Korei z ziemią — „największy wkład prezydenta USA w dzieło pokoju“

W naszych oczach, w ciągu do- słownie kilku miesięcy obrzymi kraj, rządzony przez ludzi, którzy dysponują wszystkimi bogactwami i dobrodziejstwami ziemi — przek-ształcił inny kraj z 30 milionami ludności, o wielowiekowej historii w kupę ruin, prochu i popiołu. Znie- stania zostały z powierzchni ziemi miasta, pomniki starodawnej kultu- ry, wypalone i zdeptane pola i łaki narodu, który nawet wśród najbar- dziej pracowitych narodów słynął ze swej wyjątkowej pracowitości.

Kraj zalany został krwią dzie- ci. Wszystkie potworności faszys- towskiego zdziczenia, które by- ły rozprowadzane na procesie no- ryberskim, odżyły przed oczyma matek w umęczonej Korei.

Może Korea znana jest w historii jako kraj — agresor? Może brała ona udział w agresywnym bloku podczas ostatniej wojny światowej? Może obecnie usiłowała zagarnąć teryto- rium Stanów Zjednoczonych?

Nie! Jest to kraj, który znajdow- ał się w długotrwałej niewoli japo- Ńskiego imperializmu, kraj, przed którym po raz pierwszy powstała możliwość swobodnego życia po zwycięstwie narodów zjednoczonych w ostatniej wojnie.

Co się tyczy Korei Północnej, to w ciągu kilku lat jej istnienia od dnia wyzwolenia wybudowała ona tyle szkół, szpitali i żłobków, ile nie wybudowano przez całą wielowieko- wą historię Korei.

Ludzie — z trudem wymawiam to słowo w odniesieniu do ludzi, na rozkaz których zniszczone Koreę — ludzie ci twierdzą, jakoby to właśnie Północna Korea była winna temu, że cały kraj został zniszczony, a poważ- na część ludności wymordowana.

A prezydent kraju, który dokonał tego najbardziej zwierzęcego aktu ze wszystkich, jakie zaszły po ostatniej wojnie twierdzi, że był to jego naj- większy wkład w dzieło pokoju.

Zaproponowałbym panu prezyden- towi wpuścić do Stanów Zjednoczo- nych nie więcej niż pięć zwyczaj- nych kobiet koreańskich — tylko nie wybranych przez pana prezydenta, a przez naród koreański — wpuścić nie więcej niż 5 kobiet koreańskich, które przeżyły wszystko to, co prze- szła i co przechodzi Korea, niezależ- nie od tego czy urodziły się one w Korei Południowej czy Północnej. Niech swobodnie wystąpią w szko- łach i na uniwersytetach, na zebra- niach robotniczych i w stowarzysze- niach religijnych i niech opowiedzą tylko to, co przeżyły, co widziały na własne oczy. Cała amerykańska pra- sa może w tym czasie rozwijać punkt widzenia pana prezydenta na tzw. zagadnienie koreańskie. Cały aparat propagandowy rządu USA może występować na tych zebra- niach jednocześnie z koreańskimi ko- bietami i zadawać im klam. Jeszcze lepiej było by, gdyby obok tych ko- biet występował Mac Arthur. Jeżeli do tej sprawy, według dzisiejszych zwyczajów amerykańskich, nie wnie- szał się policja, śmieć twierdzić: każ- de dziecko i każdy dorosły człowiek w Stanach Zjednoczonych przedź- uwerzy koreańskim kobietom niż całej amerykańskiej prasie, całemu aparatowi propagandowemu rządu USA, a Mac Arthur stanie przed na- rodem amerykańskim jako przestę- pca wojenny. Dlatego, że naród ame- rykański przede wszystkim kocha prawdę i dlatego, że nie ma na świe- cie człowieka mającego sumienie, który nie byłby wstrząśnięty usły- szawszy całą prawdę o Korei.

stworzyli sobie inną koncepcję po- czątku wydarzeń koreańskich. Zwa- cam się do nich z prostym pyt-aniem: odpowiedźcie — kto i dła- czego odmówił wysłuchania przedsta- wicieli Północnej Korei przy rozpa-

Wysięg zbrojeń prowadzi kraje kapitalistyczne na drogę bestialskiego faszyzmu

Streszczenie referatu Pietro Nanniego na II Światowym Kongresie Pokoju

Wysięg zbrojeń wkroczył w nową fazę wskutek przedstawiania przemy- słu amerykańskiego z produkcji po- kojowej na wojenną i w związku z planem ponownego uzbrojenia Niem- ciec Zachodnich. Każdy z wymienio- nych faktów pociąga za sobą konse- kwencje o obrzymim zasięgu. Inter- wencja amerykańska w Korei posta- wia narody azjatyckie przed nowymi problemami. Narody te czują się zagrożone w swej niezależności naro- dowej, politycznej i ekonomicznej.

Zbrojenia postawiły państwa blo- ku atlantyckiego wobec konieczności zaniechania reform społecznych, ob- niżenia stopy życiowej ludności, za- pręczenia odbudowy tam, gdzie nie była ona ukończona, czego wynikiem jest zaostrożenie się walk społecznych wewnątrz każdego z tych państw.

W szczególności remilitaryzacja Niemiec Zachodnich wysunęła proble- my brzemienne w poważne następ- stwa. Chodzi tu przede wszystkim o zagadnienie wewnętrzne niemieckie, gdyż wzmocnienie Wehrmachtu u- zależniłoby całkowicie rząd w Bonn od wojskowych b. armii hitlerowskiej i od neohitlerowców oraz uniemo- żliwiłoby wszelką demokratyzację e- wolucję Niemiec Zachodnich.

Powstał następnie problem bez- pieczeństwa sąsiadów Niemiec, a zwi- azek Polski, Czechosłowacji i Francji. Wyjonił się wreszcie problem ogóln- o europejski, gdyż Europa jest w naj- wyższym stopniu zainteresowana w jedności Niemiec pod warunkiem, że jedność ta zrealizuje się na podsta- wie denazyfikacji i demokratyzacji.

Ogólnie biorąc stwierdzić moż- na, że zarówno w Ameryce, jak i w Zachodniej Europie swobody demokratyczne są znów zagrożo- ne. Jak to przewidywaliśmy na naszym Kongresie Paryskim, wy- sięg zbrojeń i dążenia do wojny

wytworzyły wszędzie niebezpie- czeństwo faszyzmu.

Obecny Kongres został zwołany na podstawie 5 punktów propozycji praskiej sesji Stałego Komitetu Świa- towego Kongresu Obrótców Pokoju. Winien on zaproponować rozwiązanie co do każdego z tych punktów i przed- stawić swe propozycje światowej o- pinii publicznej, Organizacji Nar- odów Zjednoczonych i poszczególnym rządóm, jako podstawę dyskusji i śro- dek przywrócenia zaufania w trwa- łość pokoju.

Oto owe pięć punktów:

- 1 Zakaz broni atomowej.
- 2 Powszechne ograniczenie i kon- trola zbrojeń wszelkiego ro- dzaju.
- 3 Demaskowanie wszelkiej agre- sji i potępienie interwencji zbrojnej w sprawie wewnętrzne nar- odów.
- 4 Pokojowe uregulowanie kon- fliktu koreańskiego zgodnie z Kartą NZ.
- 5 Zakaz wszelkiej propagandy na rzecz wojny w jakimkol- wiek kraju.

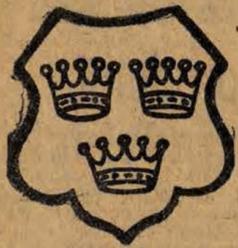
Jest jeszcze jeden punkt, na który Kongres powinien zwrócić baczną u- wagę: kryzys ONZ. Już na Kongre- sie w Paryżu napiętnowaliśmy syste- matyczne próby pozabawienia Orga- nizacji Narodów Zjednoczonych jej uni- wersalnego charakteru w celu prze- kształcenia jej w dyplomatyczne nar-zędzie polityki amerykańskiej, wy- pływającej z doktryny Trumana. Już pakt atlantycki nie dawał się pogod-zić z literą Karty NZ. Od tego cza- su dzieło niszczenia Narodów Zjedno- czonych posunęło się naprzód tak da- lece, że ONZ jest dzisiaj jedynie, we- dług słusznych słów Pandita Nehru, przybudówką paktu atlantyckiego. Przyjęcie planu Achesona sprowadza ONZ na tory, wiedące do jeszcze

ostrzejszego kryzysu. Osłabiając Ra- dzie Bezpieczeństwa, której podstawa jest zasadą jednorodności pięciu wielkich mocarstw, i zatraskując drzwi przed Chinami zadano strasz- liwy cios pokojowi. Kongres powin- ny zmobilizować potężne siły, któ- rych jest reprezentacją, by przeko- zać wszelkim zamachom na Kartę NZ. Organizacja Narodów Zjednoczonych nie odzyska swego prestiżu i auto- rytetu moralnego, jeżeli nie stanie się rzeczywistym wyrazicielem narodo- w.

Ruch obrotców pokoju wyszedł ze stadium ruchu ideowego i stał się już siłą, z którą trzeba się liczyć. Co uczynimy z tej siły? Oddamy ją jeszcze więcej w służbę naszej idei i naszej woli pokoju drogą niestrudzonej pra- cy propagandowej i niestrudzo- nej akcji, której celem jest dem-askowanie i pletnowanie zbro- niarzy, przygotowujących nową wojnę, oraz wnoszenie przeciw- nim, przeciwko ich polityce nie- złomnego muru woli życia i po- koju, ożywiającej ludy przez nas reprezentowane.

W czasach, gdy obywatel się nasz pierwszy Kongres, musieliśmy sta- le zwalczać niedocenianie niebezpieczeń- stwa wojny przez opinię światową. W okresie przygotowań do drugiego Kongresu nasze zadanie przybrało od- mienną postać i trzeba było zwalczać tendencję do uwatowania wojny za nie- unikną. Nasz drugi Kongres wy- kazuje w sposób niezmiernie dofi- ny, że zdołaliśmy już z jednej strony de- maskować podlegaczy wojennych oraz przewidywać bezwład i obojęt- ność, na które liczyli, aby uspić świa- tową opinię publiczną, a z drugiej strony, że dzieł naszej propagandy każda kobieta i każdy mężczyzna na świecie wiedzą, że muszą dorzucić swoją cegiełkę do budowy gmachu pokoju.

Kronika Pabianic

WAŻNIEJSZE TELEFONY

289 — I Sekretarz
415 — II Sekretarz
4 i 5 — Wydział Ogólno-Admini-
stracyjny
185 — Wydział Organizacyjny
116 — Wydział Ekonomiczny
222 — Wydział Kadry
180 — Wydział Propagandy
0 — Straż Pożarna
6 — Komenda „Służby Polsce”
23 — PZPB
63 — Komisariat M.O.
66 — Prezydium MRN
91 — Dworzec Kolejowy
112 — PCK

KINA:

Kino „Polonia” — film pro-
dukcji radzieckiej pt. „W pias-
kach środkowej Azji” — godz.
rozpoczęcia seansów 17,30 i 19,30.

Kino „Robotnik” — wyświetla
film produkcji radzieckiej pt. „W
piaskach środkowej Azji” — godz.
rozpoczęcia seansów 18 i 20.

Ze względu na trwanie festiwa
lu filmów radzieckich w Miesia-
cu Pogłębiania Przyjaźni Polsko-
Radzieckiej — zmiana filmów
odbywa się co dwa dni.

Redakcja „Głosu Pabianic” mie-
ci się przy ul. Armii Czerwonej 19
—obok PPK „Ruch”. Tel. red. Nr
315. Przyjmowanie interesantów od
bywa się w godzinach od 14 do 16.

Walne zebranie
członków Zw. Bojowników
o Wolność i Demokrację

Dzisiaj, tj. 19 listopada br. o godz.
10 rano w lokalu własnym przy
ul. Kościuszki 14 odbędzie się
zwyczajne walne zebranie wszyst-
kich członków i podopiecznych
Związku Bojowników o Wolność
i Demokrację.

Ze względu na ważność zagad-
nień oraz wybór nowego zarządu
Związku, obecność wszystkich
członków jest obowiązkowa.

Komunikat

Komisarz spisowy m. Pabianic
podaje do wiadomości, że odprawy
szkoleniowe obwodowych komisa-
rzy spisowych m. Pabianic odbędą
się w sali konferencyjnej PZPB
przy ul. Żymierskiego 2, w dniach
20, 22 i 24 listopada 1950 r.

Początek odpraw punktualnie o
godz. 8.30 rano. Szkolenie wszyst-
kich obwodowych komisarzy spi-
sowych będzie prowadził ob. Pie-
trzak, komisarz spisowy miasta
Pabianic.

Władysław Rymkiewicz

22

Ziemia wyzwolona
Powieść

Korna trochę zdziwiło to obcesowe pytanie.

Antecki zaproponował, żeby zabrać się razem do naprawy pom-
py.

Zgodzili się, że podzielią się pierwszą wypłatą, jaką otrzymają
od urzędu drogowego lub melioracyjnego, który będzie kierował
sprawami odwodnienia, i zabrali się do roboty.

Korn okazał się nieoceniony. Wiedział, jakie części urządzeń
pompy i gdzie zakopał hitlerowcy, a jakie potopili.

Remont pompy wypadł w czasie, kiedy właśnie na wybrzeżu
zaczęto naklejać na murach różowe afisze z ogłoszeniami, wzywają-
cymi do pracy przy robotach wodno-melioracyjnych.

Antecki udał się na poszukiwanie Wydziału Melioracyjnego.
Najbardziej cenna historycznie część Gdańska z jego zabytkami
i średniowieczną patyną legła w czasie wojny w gruzach i zgłisz-
czach.

Nad ruinami domów i czerwonymi stertami czerwonych pokru-
szonych cegieł górował czarny, osmalony kadłub zniszczonej przez
pocisk artyleryjski wieży kościoła Marii Panny.

Ludzi w Gdańsku było wtedy jeszcze niewiele. Kroki w pustych
ulicach, na flizach, zaspanych cegląstym pyłem i szklaną miazgą
potłuczonych szyb, rozlegały się donośnie, jak w nocej ciszy.
Antecki błąkał się po mieście pół dnia, zanim odnalazł Wydział
Wodno-Melioracyjny.

Wszystko to odżyło w jego pamięci w związku ze słowami na-
czelnika Wydziału, Zawadzkiego, na konferencji z nowozaangażo-

Masy pracujące Pabianic

nowymi zobowiązaniami produkcyjnymi
i pełnieniem Warty Pokoju

witają II Światowy Kongres Obrońców Pokoju

Wiadomość, że II Światowy
Kongres Obrońców Poko-
ju będzie obradował w Warsza-
wie obiegła lotem błyskawicy
cały nasz kraj.

Kongres rozpoczął obrady
manifestacyjnie witany rów-
nież przez ludźmi pracy Pabianic,
którzy gremialnie zaciągnęli
Warty Pokoju i podjęli szereg
cennych zobowiązań produkcyj-
nych, by manifestować swą
wolę walki o pokój.

Ale klasa robotnicza Pabia-
nic nie tylko w słowach utrwa-
la pokój, ale również i czynem,
zwiększoną produkcją nowych
tysięcy metrów tkanin, przekra-
czaniem norm produkcyjnych.

Na odbytej w PZPB masówce
cała załoga zobowiązała się
zaciągnąć Warty Pokoju. Wiele-
krotnie przodownik pracy, ob.
Józef Górski z PZPB, pełni War-
tę Pokoju. W tym okresie produ-
kcję swoją podwyższył ze
127 proc. do 129 proc. przy jed-
noczesnym oddawaniu tkanin
najlepszej jakości.

Tkaczka ob. Helena Krze-
mionka wykonuje 127 proc. ba-
zy, tow. Młynarczyk — 143
procent bazy, tow. Kuleta —
172 proc., ob. Orla — 125 proc.,
ob. Jagodzińska — 125 proc.,
dając jednocześnie towar wyso-
kiej jakości.

Skubaczka tow. Otomańska
również jest uczestniczką War-
ty Pokoju — „My kobiety ro-
zumiemy dobrze, czym jest woj-
na i chcemy pokoju. Mam 15-let-
nią córeczkę, która chodzi do
szkoły — mówi tow. Otomań-
ska — pragnę pokoju, aby cór-
ka moja mogła spokojnie uczyć
się i pracować. Potępiam podze-
gaczy wojennych, którzy chcą
rozpętać nową pożogę wojenną,
toteż nie szczędzę swych wysił-
ków i trudu, chcąc przyczynić
się do utrwalenia światowego
frontu pokoju na całym świe-
cie”.

Na odbytej masówce spół-
dzielni pracy „Pabiani-
czanka” zebrani robotnicy pod-
jęli szereg zobowiązań w zwią-
zku z II Światowym Kongresem
Pokoju.

Zebrani pracownicy postano-
wili:
— zainstalować nową kadz,
co zwiększy produkcję o
31.000 mtr. tkanin miesięcznie
i da oszczędności 4.185 zł.

— polepszyć jakość produk-
cji przez usunięcie pary za po-
mocą specjalnego aparatu.
Przyniesie to poważne oszczęd-
ności.

— Krochmalnia druków zobo-
wiązała się zwiększyć produk-
cję o 30 proc. i zaoszczędzić
2.250 zł.

— Kociołnia zainstaluje spe-
cjalny przyrząd do kotła z
parą, dzięki czemu zaoszczędzi
się 4 metry węgla dziennie.

— Tkalnica zmniejszy ilość
postojów oraz będzie oddawać
lepszą jakość produkcji, nato-
miast Oddział Przygotowawczy
zmniejszy o 1 procent odpadki,
co da 225 zł. oszczędności dzien-
nie.

Świetlica fabryczna

w Zakładach Przem. Chemicznego „Pabianice”
ożywiła swą działalność

Świetlica fabryczna w Zakła-
dach Przemysłu Chemicznego „Pa-
bianice” od chwili otwarcia, tj. od
dwóch miesięcy skupia życie kul-
turne 2 załóg fabrycznych „Pa-
bianic” i Pabianickiej Fabryki Pa-
pierni. Aby dostarczyć robotni-
kom godziwej rozrywki umyślo-
wej, aby zachęcić ich do poważ-
nej lektury i wzbudzić w nich za-
interesowania artystyczne, kierow-
nictwo świetlicy powołało do ży-
cia szereg zespołów, które rozpo-
częły już prace.

Na pierwsze miejsce wysuwa
się chór świetlicowy, prowadzony
przez dyrygenta Karola Rubow-
skiego. Chór jest 20-osobowy i ob-
sługuje okolicznościowe uroczy-
stości.

Od pewnego czasu pracuje już
w świetlicy zespół muzyczny pod
kierunkiem ob. Hermana. W ze-
spole tym udział biorą pracow-
nicy zakładów, jak również miłoś-
nicy muzyki zatrudnieni w tych
zakładach pracy.

Po przerwie wakacyjnej wzo-
nowiła swoją działalność kółko sa-
chistów i sekcja ping-pongowa.
Świetlica bierze udział w organi-
zowaniu kursu zawodowego dla
awansowanych pracowników.
Kurs ten rozpocznie się w najbli-
ższych dniach.

Kierownictwo świetlicy organi-
zuje obecnie kurs dobrego czyta-
nia w celu zapobieżenia powrot-
ni analfabetyzmowi wśród tych
członków załogi, którzy przed nie-
dawnym czasem ukończyli kursy
początkowego czytania i pisa-
nia. Prócz tego w świetlicy organizo-
wano kursy dla analfabetów, dzie-
ki czemu już niebawem w zakła-
dach pabianickich nie będzie
pracowników nie umiejących pisać i
czytać.

Świetlica fabryczna przy Zakła-
dach Przemysłu Chemicznego „Pa-
bianice” staje się miejscem, w któ-
rym coraz chętniej przebywają ro-
botnicy. F. Scibiorek.

wanym fachowcem w dziedzinie budowy dróg lądowych i wodnych,
inżynierem Walickim.

— Moment przełomowy w naszych pracach — powiedział Za-
wadzki — osiągnięliśmy już w tym roku.

Na biurku stał kalendarz na rok 1947 z odsłoniętą kartą drugie-
go tygodnia marca.

Antecki uśmiechnął się nieznacznie. Mrużąc oczy patrzył, za-
myślony, gdzieś daleko w ulicę. Za szybą, w świetle zachodzącego
słońca, zdzieliły się gołe mury zburzonych kamienic z czarnymi
otworami wypalonych okien. Antecki mierzył w myślach przebytą
drogę, pokonane trudności i ogrom wykonanej roboty.

Gabinet naczelnika Wydziału Wodno-Melioracyjnego w Gdań-
sku przypominał mroczną komnatę średniowieczną z wysokim,
ostrołukowym sklepieniem i tak zwany weneckim oknem w obra-
mowaniu z ciemnego drzewa. Umeblowanie było utrzymane w jed-
nolitym gdańskim stylu: czarne masywne biurko, czarna pełtata
szafa biblioteczna z filarkami, czarne solidne krzesła i fotele,
a w kącie gabinetu — wąska i wysoka, czarna szafka zegara z po-
złacaną tarczą, błyszcząca za szkłem.

Naczelnik Zawadzki, smagły mężczyzna o oliwkowej cerze i tro-
chę wypukłych, lśniących oczach, wstał od biurka. Był to człowiek
już niemłody, w jego kracznych, przylegających ściśle do kształtnej
czaszki włosach, przewijały się srebrne nitki.

Na ścianie za biurkiem wisiały dwie karty geograficzne, jedna
— będąca odrysem historycznej mapy Żuław z 1300 roku i druga
— nowoczesna mapa delty Wisły i Nogaty, dzielących Żuławy na
3 części: Gdańskie na lewym brzegu Wisły, Wielkie — w ramionach
Wisły i Nogaty, i Elbląskie — na prawym brzegu Nogaty.

Naczelnik Wydziału położył rękę na odrysie historycznej mapy
z 1300 roku.

— Jak panu inżynierowi zapewne wiadomo, sprowadzeni
w 1288 roku koloniści niemieccy nie potrafili obronić niziny Gdań-
skiej przed zalewaniami. Dopiero Holendrzy przy pomocy odwadnia-
jących drewnianych wiatraków częściowo osuszyli zalane tereny.

(dalszy ciąg nastąpi)

Również Spółdzielnia Pracy
im. Feliksa Dzierżyńskiego
godnie uczi II Światowy Kon-
gres Obrońców Pokoju. Na od-
bytej w tych dniach masówce
cała załoga zobowiązała się pra-
cować o jedną godzinę dłużej do
końca listopada bieżącego roku.

W związku z II Światowym
Kongresem Obrońców Pokoju
odbyła się masówka wszystkich
pracowników Spółdzielni Rze-
mieślniczej „Wyzwolenie”, któ-
rzy wystosowali do Kongresu
list następującej treści:

— My, członkowie Spółdzielni
Rzemieślniczej „Wyzwolenie” w
Pabianicach, witając II Świato-
wy Kongres Obrońców Pokoju
ślimy życzenia pomyślnych
prac dla dobra ludzi miłujących
pokój. Zobowiązujemy się jed-
nocześnie zwiększyć produkcję
wyrobów gotowych i dać 250
par obuwia I gatunku na 5 dni
przed zaplanowanym terminem.

Również pracownicy PSS
„Społem” w Pabianicach
na odbytej masówce postanowi-
li zwiększyć obroty spółdzielni
oraz zaciągnąć Warty Pokoju.

Pracownicy PSS „Społem” w Pabianicach
pełnią Warty Pokoju

Masy pracujące Pabianic z ra-
dością i dumą powitały rozpoczę-
cie obrad II Światowego Kongre-
su Obrońców Pokoju w Warsza-
wie. Całe miasto wygląda na-
prawdę imponująco, wszędzie wi-
dać biało-czerwone i szafirowe
flagi oraz portrety tych, którzy
stoją w pierwszym szeregu obroń-
ców pokoju.

Wszystkie budynki, instytucje
i szkoły przybrały wygląd odświę-
tny, a robotnicy i pracownicy
oraz młodzież szkolna zaciągnęli
Warty Pokoju.

Witryna sklepowa sklepu PSS
„Społem” Nr 80 przy ul. Armii
Czerwonej 22 jest pięknie przy-
brana, a napis umieszczony na
wystawie głosi, że personel pełni
Wartę Pokoju.

Wchodzi do wnętrza. Panu
je tu ożywiony ruch. Liczni klien-
ci zakupują materiały włókienni-
cze, gotowe ubrania i inne arty-
kuły codziennego użytku.

Cały personel sklepowy pełni
Wartę Pokoju od 13 do 21 bm.

Rozpoczynamy rozmowę z jed-
nym z klientów. Jest nim ob. Ski-
ba, który przyjechał z pobliskiej
wioski, aby kupić sobie jesionkę.

— Obsługa jest uprzejma i
grzeczna, widąc, że pełni Wartę
Pokoju — mówi nasz rozmówca.

Ob. Antoni Łoboda — sprzedaw-
ca działu ubrań gotowych, mówi:
— Wiem, że dziś powinienem

Pod koniec masówki zebrani
jednogłośnie przyjęli rezolucję,
w której między innymi czyta-
my:

„My, pracownicy PSS
„Społem” w Pabianicach,
zebrani na masówce po-
święconej II Światowemu
Kongresowi Obrońców Poko-
ju, wyrażamy radość, iż
II Światowy Kongres
Obrońców Pokoju odbywa
się w naszym kraju. Potę-
piamy władze brytyjskie,
które uniemożliwiły zorgani-
zowanie Kongresu w
Sheffield. Żądamy zanie-
chania propagandy wojen-
nej, wycofania agresywnych
wojsk z Korei, zredukowa-
nia zbrojeń oraz zaka-
zu użycia broni atomo-
wej.

Niech żyje II Światowy
Kongres Obrońców Pokoju!
Niech żyje Wódz Świato-
wego Obozu Pokoju — Wiel-
ki Stalin!”

W Spółdzielni Pracy im.
Marchlewskiego odbyła się ma-
sówka wszystkich pracow-
ników, na której zobowiązano się

wziąć gremialny udział w peł-
nieniu Warty Pokoju od 16 do
21 listopada rb.

Następnie zebrani uchwalili
rezolucję, w której wyrażają nie-
złomną wolę utrwalenia pokoju
i postanawiają wzmocnić wysiłki pro-
dukcyjne.

W II Ogólnokształcącej Szko-
le TPD w Pabianicach odbyła
się masówka wszystkich uczy-
niów i uczennic, poświęcona
obradom II Światowego Kon-
gresu Obrońców Pokoju. Wszy-
scy zebrani na masówce ucznio-
wie zobowiązali się zorganizować
Warty Pokoju, które będą
trwać do końca obrad Kongresu.

Członkowie ZMP zobowiązali
się w ciągu bieżącego roku
szkolnego nie opuścić ani
jednej godziny lekcyjnej, nie
spóźnić się oraz wydawać co
miesiąc gazetkę ścienną pt.
„Walka o Pokój”.

Uczniowie zobowiązali się do
zlikwidowania ocen niedostatecz-
nych i do osiągnięcia dobrych postę-
pów w nauce. Padły zobowiązania
niesienia pomocy w nauce słab-
szemu kolegom i koleżankom.

Pełnię Wartę Pokoju i wierzę,
że mym skromnym wkładem pra-
cy umacnim Światowy Front Po-
koju, któremu przewodzi potężny
Związek Radziecki i jego
Wódz — Wielki Stalin.”

Pracownicy wszystkich sklepów
P.S.S. „Społem”, M.H.D. i innych
sklepów handlu spożywczego
na terenie Pabianic pełnią Wartę
Pokoju. Ekspedient i kierownicy
sklepów swą wydajną i ofiarną
pracą, bardziej uprzejmym sto-
sunkiem do konsumenta, dają wy-
raz swej woli o utrwalenie pokoju
na całym świecie.

Dzisiaj dnia 19 listopada o godz. 10, w Hali Sportowej przy ul.
Orlej, odbędzie się

WIELKI WIEC
dla uczczenia II Światowego Kongresu
Obrońców Pokoju w Warszawie

Obywatele m. Pabianic proszeni są o wzięcie jak najlicz-
niejszego udziału w manifestacyjnym wiecu.

MIEJSKI
KOMITET OBROŃCÓW POKOJU
W PABIANICACH

KRONIKA SPORTOWA

Uwaga, członkowie
ZKS „Ogniwo”!

Rada Klubu ZKS w Pabianicach
podaje do wiadomości, iż przeprowa-
dza ponowną rejestrację członków
klubu w terminie do dnia 30 listo-
pada br. Rejestrację przeprowadza
sekretariat klubu przy ul. Partyzan-
tów 56 codziennie w godzinach od
18 do 20.

Członkowie, którzy nie zgłoszą
się do rejestracji w przewidzianym
terminie, będą skreśleni z listy człon-
ków klubu.

Uwaga, sportowcy
miasta Pabianic!

W niedzielę, dnia 19 bm. o godzi-
nie 14 na stadionie ZS „Włók-
niarz” w Pabianicach odbędzie się
półfinałowy mecz piłkarski o Puchar
Polski Okręgu Łódzkiego.

Zawody te zapowiadają się bar-
dzo interesująco ze względu na wy-
soki poziom obu drużyn. O ile zwy-
cięstwo uzyskają gospodarze, w fi-
nale na czoło wysunie się „Concor-
dia” Piotrków.

Giekawy mecz bokserski

Dzisiaj w hali sportowej przy ul.
Orlej odbędzie się zawody bokser-
skie pomiędzy ZS „Włókniarzem”
a „Związkowcem” Tomaszów.
Przypominamy sportowcom Pabia-
nic, że drużyna „Związkowca”
z Tomaszowa jest czołową

drużyną klasy A Okręgu Łódzkiego
i wystąpi dziś w swym najsilniej-
szym składzie.

Z okazji II Światowego Kongre-
su Obrońców Pokoju i w celu spo-
ularyzowania pięciarstwa w Pol-
sce Ludowej, wejście jest bezpłatne.

GŁOS

Organ Łódzkiego Komitetu i Woje-
wódzkiego Komitetu Polskiej Zie-
loności Partii Robotniczej

Redaguje
KOLEGIUM REDAKCYJNE

Telefony:

Redaktor naczelny 218-14
Zastępca red. naczelnego 218-23
Sekretarz odpowiedzialny 218-05

Dział partyjny 218-10

Dział korespondentów rob-
niczych i chłopieckich oraz
redaktorów gazetek ścien-
nych 218-02

Dział mutacji 223-28

Dział miejski i sportowy 254-21

wewn. 8 i 11

Dział ekonomiczny 218-11

Dział rolny 254-21

Redakcja nocna: wewn. 8

Kolportaż:

Łódź, Piotrkowska 70, tel. 223-23

Administracja 260-42

Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkow-
ska 104a, tel. 111-50 i 114-73

Wydawca RSW „Prasa”

Adr. Red. Łódź, Piotrkowska 70,
III-cie piętro.

Druk. Zakł. Graf. RSW „Prasa”
Łódź, ul. Zwirki 17, tel. 266-62.

Przemiarą przyjmują
P.P.K. „Ruch” na konto P.P.K.O.
Nr. VII-6223.

D-1-23266